

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (1271) 1974 BIRŽELIO-JUNE 13

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Sibiras Lietuvoje

Taip, visi žinome, kad Sibiras yra Sovietų Sąjungos dalis, kad jis yra labai toli nuo Lietuvos. Paviršutiniškai žiūrint, rodos, neturėtų būti jokio ryšio. Sibiras toli, tačiau jo grėsmė Lietuvoje yra nuolat reali. Ji grėsė Lietuvai caro laikais, ji vėl atėjo Stalino laikais ir iš jos nesitraukia. Ir dabar lietuviai patriotai siunčiami į Sibiro koncentracines stovyklas. Jose kalinamas Simas Kudirka, Vytautas Simokaitis ir daugybė kitų tautiečių, kurių pavardės mums nežinomos. Bet žiauriausiai Sibiras padvelkė Lietuvai 1941 metais, kai prievarta buvo gabenami tūkstančiai lietuvių į koncentracijos stovyklas. Tada Sibiras Lietuvoje buvo toks realus, kaip niekad. Kas pergyveno anas sibirines dienas, niekuomet negali jų pamiršti. O ir aplamai Sibiro įsiveržimo Lietuvon niekas neturėtų pamiršti. Tai Lietuvos tragedijos dalis, kuri pasiliko neištrinama iš istorijos. Ją labai norėtų pamiršti sovietiniai rusai ir jų patikėtiniai, nes toji lietuvių ir kitų baltiečių tragedija yra didelė raudonosios rusų imperijos gėda. Juk anuo metu imperialistinė Maskvos ranka sunaikino tūkstančius nekaltų žmonių, kuriems rūpėjo savoji tėvynė, o ne kontrrevoliucija. Buvo sunaikinti beginkliai žmonės — vaikai, moterys, seneliai. Argi jie galėjo būti pavojingi raudonajai armijai, kuri save laikė nenugalima? Tai buvo žygis, kurio dabar gėdisi net patys kiek padoresni komunistai, nes jis padarė daug žalos pačiam komunizmui.

★ ★ ★

Užmiršti sibirinę Lietuvos tragediją norėtų ne tik sovietiniai rusai, bet ir įvairaus plauko vakariečiai politikai, linke iš visų pusių smilkyti sovietinei imperijai. Gerai atsimename Kanados premjero vizitą Norilską, kurį jis liaupsino kaip sovietinės sistemos laimėjimą — pastatymą modernaus miesto sibirinės sąlygose. Deja, su tokiu liaupsinimu negali sutikti nei lietuviai, nei kiti baltiečiai, nei aplamai tos tautos, ant kurių sūnų kaulų tas miestas buvo pastatytas. Ir ne tik tai Norilskas. Daugybė Sibiro gyvenviečių, įmonių ir kitokių įrengimų buvo pastatyta norilskiniu metodu. Tad nėra ko didžiulius tokiuos laimėjimus, nes jie nėra nei garbingi, nei moralūs. To nemato tikrai akli komunistinės statybos šalininkai, naivūs politikai, menkai informuoti žurnalai, sovietiniai pataikautojai. Dėlto atsiranda įvairių straipsnių ir knygų, rašančių apie Sibiro grožį, milžiniškas pramonės įmones, bet nemininių, kaip visa tai atsirado. Jei prabilitų Sibiro kankinių kaulai, sugėdintų visus politikus ir žurnalistus, gyvenančius liūliuondžia ignorancija. Mums tai yra keista ir skaudu, bet dar skaudžiau, kai mūsų tautiečiai užsikrečia tokia nuotaika. Kaikiuriems jų Sibiras nėra lietuvių ir kitų tautų tragedijos plotai, o tik tiktai turistinės atrakcijos kraštas. Siuo atveju mes turėtume atsiminti Kvebeko šūkį: "Je me souviens!" Lietuviškai — aš atsimenu, mūsų atveju — Sibiro tragedija.

★ ★ ★

Neuženka privataus atsidūsėjimo, Sibiro įvykius reikia prisiminti viešai ir tai tokiu būdu, kad ir kiti išgirstų. Kaikas mano, kad jau laikas sibirinius trėmimus užmiršti, nes jau praslinko daugiau kaip 30 metų. Galimas dalykas, jau atėjo laikas modifikuoti tradicinius minėjimus, keisti jų pobūdį, bet jokiu būdu negalima užmiršti Sibiro tragedijos, tapusios Lietuvos gyvenimo ir istorijos dalimi. Panašius savo tautos gyvenimo įvykius žydai kasmet prisimena jau keli tūkstančiai metų. Dėlto ir mes neturėtume pasiduoti pagundai užmiršti sibirinius trėmimus. Apie juos turime kalbėti ne tik savo jaunimui, bet ir kitataučiams. Nėra tai lengvas uždavinys, bet kiekviena apylinkė gali rasti sau tinkamą formą. Tai jau parodė kelerių metų patirtis. Veiklesnės apylinkės randa būdą sutelkti ta proga visus baltiečius, kartais ir kitas tautybes, bendram paminėjimui. Be to, neužmirškime, kad sibiriniai trėmimai nėra vien tolimas istorinis faktas. Jo tikrovė tebėra gyva, nes Sibiro grėsmė nuolat gula ant Baltijos kraštų. Rusiškioji okupacija grąšina paskandinti baltiečių tautas ne tikai Sibire, bet ir aplamai rusiškioji jūroje, kuri vis labiau išsiliauja Lietuvos, Latvijos, Estijos plotuose. Dėlto ir sakome, kad Sibiro grėsmė yra aplamai rusiškioji grėsmė. Ji kabo kaip Damoklo kardas ant mūsų tautos. Ji turime aiškiai matyti, rodyti kitiems ir šaukti: "Caveant consules!" Taigi, sibirinių trėmimų minėjimas nėra vien praeities kartojimas, bet ir žvilgsnis į dabartį, lydimą sovietinės grėsmės.

KANADOS ĮVYKIAI

RINKIMINIAI PAŽADAI GAUSEJA

Konservatorių vadas R. Stanfieldas savo partijos daugiaakultūriškumo programą paskelbė Toronte, kur 902.505 gventojai iš bendro 2.086.015 skaičiaus priklauso įvairiom etninėm grupėm. Laimėjimo atveju R. Stanfieldas pažadėjo sušaukti provincinę-federacinę konferenciją daugiaakultūrijo švietimo reikalais, teikti finansinę paramą švietimo vadyboms, planuojančioms daugiaakultūrijo švietimo programas, prisidėti prie mokytojų paruošimo, remti kultūros ir kalbų pamokas pagal turimų mokinių skaičių. Jis taipgi išsipareigojo steigti etninius centrus, kuriuose bus sudarytos sąlygos etninių grupių vaikams šeštadieniais mokyti savo tėvų kalbos, tautinių patiekalų paruošimo, turėti tautines bibliotekas. Etninių grupių spaudai remti R. Stanfieldas sumažintų pašto tarifą laikraščiams bei žurnalams. Jo vyriausybė su etninės spaudos atstovais Otavojai įsteigtų Etninės Spaudos Biurą, o jo darbuotoją padarytų pilnateisiu parlamentinės spaudos galerijos nariu. Specialūs vertėjai jo pranešimus išverstų į atitinkamas kalbas ir išsiųstų Etninės Spaudos Biurui priklausančiam laikraščiui. R. Stanfieldo konservatorių vyriausybė taipgi priimtų specialų įstatymą, kuris

užtikrintų kiekvienam kanadiečių tise išsaugoti savo tėvų kalbą ir kultūrą. Valstybinei CBC radijo ir televizijos bendrovei būtų leista paruošti bei transliuoti programas ne vien tik anglų ar prancūzų, bet ir kitomis kalbomis. Valstybinei "National Film Board" bendrovei būtų pavesta kurti filmus etninėm grupėm aktualiomis temomis. Pasak R. Stanfieldo, šios priemonės reiškia oficialų trečiosios jėgos Kanadoje pripažinimą, kuris bus pabrėžtais specialiais pašto tarifu sumažinimą. Atsakydamas į juos, R. Stanfieldas pažadėjo tarifo sumažinimo nuostatų nustatytį pasitarimuose su etninės spaudos atstovais.

Premjeras P. E. Trudeau ministrijai kabinetas susigrąžino po 1972 m. parlamento rinkimų pasitraukusių darbo jėgos ir imigracijos ministrų B. Mackasey. Dabar jam buvo suteiktas oficialus valstybės ministro titulas, bet nepaskelbtos jo pareigos. B. (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados Baltiečių Federacijos bendras posėdis Toronte aptarė einamuosius reikalus. Kalba — pirm. T. Kronbergs. Lietuviams atstovavo Federacijos valdybos nariai — J. R. Simanavičius (antras iš kairės) ir kun. A. Zilinskas (antras iš dešinės). Vienas pagrindinių posėdžio reikalų buvo sibirinių trėmimų metinės

N. CHRUŠČIOVO ATSIMINIMAI

Sovietų Sąjungos santykiai su Amerika

Spaudai paruoštoje knygoje "Chruščiovas prisimena: paskutinis testamentas", kurią birželio mėnesį išleis "Little, Brown and Co." leidykla, nemažą vietos skiria Maskvos ir Vašingtono santykiams. Magnetofono juostelių įrašais N. Chruščiovas atskleidžia dalį savo politikos užkulisių, plačiau paliesdamas susitikimus su prezidentais D. Eisenhoweriu, J. F. Kennedžiu.

Raupsuotojų stovykla?

Kai 1959 m. rudenį N. Chruščiovas turėjo lankytis pas prez. D. Eisenhowerį ir kai buvo paskelbta, kad jiems keletą dienų teks praleisti Camp David stovykloje, niekas Maskvoje nežinojo, kokio pobūdžio yra ta stovykla. N. Chruščiovas prisimena, kad komunistinių ir kapitalistinių santykių pradžioje karta Maskvos atstovai buvo nugabenti salon, kur buvo laikomi niekam nereikalingi šunys. Jam kilo įtarimas, kad ir šia stovykla bus siekiama jo pažeminimo, pasirenkant kokią nors nepatinkamą žmonių ar raupsuotojų koloniją. Tik per Sovietų Sąjungos ambasada buvo išsiaiškinta, kad Camp David stovykla, įsteigta prez. F. D. Roosevelto, yra JAV prezidentų poilsiavietė ir kad kvietimas juo praleisti keletą dienų turi tikslą pagerbti jo sveikatą.

N. Chruščiovo palydovu šioje viešnagėje buvo JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose H. C. Lodge, kurį jis laiko gudriu žmogumi, bet siuru diplomatu, priklausančiu kapitalistinei respublikininkų partijai. Didelį įspūdį N. Chruščiovui paliko Niujorko jvykęs susitikimas su šios valstijos gubernatorium N. Rockefelleriu, didžiausiu kapitalistu pasaulyje, pažįstamu iš suikimo Zenevoje 1955 m. N. Rockefelleris pasveikino N. Chruščiovą kaip savo valstijos svečią ir prasiitarė, kad ateityje jiems gali tekti dažnesni ryšiai. N. Chruščiovas daro išvadą, kad N. Rockefelleris, matyt, galvojo apie savo kandidatūrą į prezidento ir eventualų persikėlimą į Baltuosius Rūmus.

Los Angeles mieste N. Chruščiova gerokai užrūstino burmistro N. Poulsono aštri kalba jo garbei surengtuose pietuose. Dėl tos N. Poulsono nepalankios kalbos jis net galvojo nutraukti vizitą ir grįžti Sovietų Sąjungon, tačiau pasitenkino tulzies išliejimu viešbutyje, tikėdamasis, kad jo palydovas H. C. Lodge slapty mikrofonu pagalba seka kiekvieną jo žodį ir kad panašūs išsišokimai bus sustabdyti.

Nesėkmingas susitikimas

Susitikimas su prez. D. Eisenhoweriu Camp David stovykloje nebuvo sėkmingas. N. Chruščiovas prisipažįsta, kad jo pasiūlymas uždaryti abiejų valstybių karines bazes užsienio kraštuose tebuvo propagandinio pobūdžio. Prez. D. Eisenhoweris pritarė atominio ginklų gamybos bei jų bandymo sustabdymui, jeigu būtų įvesta tarptautinė kontrolė, sovietų žvalgybos lėktuvams būtų leista skraidyti virš JAV teritorijos, amerikiečių — virš Sovietų Sąjungos. Su tokia kontrole negalėjo sutikti N. Chruščiovas, nes ji būtų išryškiniusi sovietų atsilikimą nuo amerikiečių atominio ginklų bei

jiems skirtų raketų srityje.

Pasak N. Chruščiovo, Sovietų Sąjunga su tokiais pasiūlymais tada negalėjo sutikti dėl JAV perdidelio pranašumo. Iškilusių kliūčių nepavyko pašalinti, pokalbiai nedavė jokios naudos, tik išryškino prez. D. Eisenhowerio susirūpinimą ir netgi nusiminimą. Vašingtonan įjeu grįžo tuo pačiu automobiliu, pasitenkindami tik vienu kitu mandagiu sakiniu, abu jausdami įtampą. N. Chruščiovas sakosi gerai supratęs prez. D. Eisenhowerio nuotaiką, bet negalėjus jam padėti.

Lemtingas raketos šūvis

1960 m. gegužės 1 d., 5 v. r. N. Chruščiova padidino telefoninis krašto apsaugos ministerio R. Malinovskio pranešimas apie amerikiečių žvalgybinį "U-2" lėktuvą, iš Afganistano skrendantį Sverdlovsko kryptimi. Dėl šio tipo lėktuvų skraidymų virš Sovietų Sąjungos teritorijos Vašingtonui jau buvo pareikštas nevienas protestas, bet ji juos amerikiečiai nekreipė dėmesio. Jiems buvo gerai žinoma, kad sovietų naikintuvai "U-2" lėktuvų neįstengia numušti dėl gerokai žemesnės savo augščio ribos. Amerikiečiai betgi nežinojo, kad sovietai jau buvo spėję išvystyti "U-2" galinčias pasiekti priešlėktuvinės raketos.

Kai vėliau tą dieną N. Chruščiovas virš Lenino mauzolejaus priėmė gegužės 1 paradą, priešlėktuvinės apsaugos viršininkas maršalas S. Biriuzovas jam ausin pakuždėjo reikšmingą žinią, kad tas lėktuvus numuštas, o pilotas F. G. Powers jau tardomas. Pradžioje amerikiečių spauda pranešė, kad yra dingęs lėktuvas, skridęs iš bazės Turkijoje virš Kaukazo kalnų Turkijos pusėje. Sovietai savo versiją su įrodymais medžiaga paskelbė po trejeto dienų. N. Chruščiovas sakosi sąmoningai vengęs betkokių tiesioginių kaltinimų prez. D. Eisenhoweriui, nenorėdamas nutraukti Camp David stovykloje su juo pradėto pokalbio. Tačiau prez. D. Eisen-

howeris pats viešai pareiškė žinojęs apie "U-2" skrydžius ir juos bandė pateisinti sovietų bendruomenės visišku uždarumu.

Paryžiaus konferencija

Toks prez. D. Eisenhowerio atvirumas, N. Chruščiovo žodžiais tariant, užbaigė medaus mėnesį šaltajame kare. Po keleto dienų Paryžiuje turėjo prasidėti keturių didžiųjų konferencija. N. Chruščiovas prisipažįsta, kad jis, tik skrisdamas Paryžiun, "U-2" aferos problemą aptarė su užsienio reikalų ministru A. Gromyka ir iš lėktuvo pasiuntė telegramą politbiurui, siūlančią reikalauti oficialaus prez. D. Eisenhowerio atsispašymo. N. Chruščiovo nuomone, nereagavimas į šį incidentą būtų pakenkęs Sovietų Sąjungos prestižui pasaulyje, ypač Azijos ir Afrikos kraštuose. Politbiuro nariai pritarė šiam siūlymui.

Diplomatinę notą prez. D. Eisenhoweriui perskaitė N. Chruščiovo vertėjas V. Suchodrevas, kurio teigimu, prez. D. Eisenhoweris buvo linkęs pareikšti apgailėstavimą, bet ji sustabdė JAV valstybės sekr. Ch. Herte-ris. Konferencija, kaip žinome, iširo. Šioje vietoje N. Chruščiovas daro išvadą, kad pagrindinis balsas anuometinėje JAV užsienio reikalų politikoje priklausė ne prez. D. Eisenhoweriui, bet jo valstybės skeretoriams — velioniui J. F. Dulles ir Ch. Herte-riui.

Pagalba J. F. Kennedžiui

JAV prezidento 1960 m. rinkimuose N. Chruščiovas demokratu kandidatui norėjo turėti A. Stevensoną, bet partija pasirinko J. F. Kennedį, kurio varžovo buvo respublikininkų kandidatas R. Niksonas. Siems rinkimams N. Chruščiovas neskiria didesnės reikšmės, nes vienos ar kitos partijos laimėjimas nesukrės kapitalistinės sistemos ir neatneš didelių pasikeitimų. Vis dėlto didesnių vilčių Sovietų Sąjungos ir JAV suartėjimui teikė pokalbio. Tačiau prez. D. Eisen-

Lietuvių Savaitės proga Otavojai lietuviškas kryžius (Misevičiaus drožinys) buvo įteiktas senatoriui A. Thompsonui. Iš kairės: p. Yuzvickienė (senatoriaus žmona), sen A. Thompsonas, KLB pirm. inž. E. Čuplinskas. Nuotr. Igno Gabalio

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. R. NIKSONAS, RUOSDAMASIS KELIONEI Į ARTIMUOSIUS RYTUS, užsienio politikos problemas išryškino Annapolio karo laivyno akademijos išleidžiamajai kariūnų laidai pasakyta kalba. Pasak prez. R. Niksono, JAV negali kisti į Sovietų Sąjungos tarp-tautinius reikalus, nes toks žingsnis pakenktų pasaulio taikai ir sukeltų naują atominio karo grėsmę. Atominiam amžiuje pagrindinė JAV pareiga — vengimas karo, kuris sunaikintų visas pasaulio bendruomenes. Prez. R. Niksonas betgi pabrėžė, kad JAV niekada nesutiks su žmogaus teisių užgniauzimu ir visomis galiomomis priemonėmis propaguos teisingumą. Pradedamas kelionė į Artimuosius Rytus, jis pirmiausia porai dienų užsuko į Austrijos Zalcburgo miestą. Birželio 12-14 d.d. prez. R. Niksonas viešės Egipte, birželio 14-15 d.d. — Saudi Arabijoje, birželio 15-16 d.d. — Sirijoje, birželio 16-17 d.d. — Izraelyje ir birželio 17-18 d.d. — Jordanijoje. Taigi, kelionė bus pradėta ilgiausia viešnage Egipte, su kuriuo yra jaučiamas didžiausias santykių pagerėjimas. Velionis F. D. Rooseveltas buvo paskutinis JAV prezidentas, susitikęs su grupe arabų vadų po 1945 m. pradžio įvykusios Jaltos konferencijos. Arabus jis priėmė amerikiečių karo laive Sueso kanale. Oficialiai skelbiama, kad pagrindinis prez. R. Niksono kelionės tikslas yra taikos užtikrinimas Artimuosiuose Rytuose, tačiau iš tikrųjų jam turbūt labiau rūpi Watergate bylos pažeisto asmeninio prestižo sustiprinimas. Grįžęs iš Artimųjų Rytų ir apie savaitę pailsėjęs, prez. R. Niksonas Maskvoje susitiks su kompartijos vadu L. Brežnevū. Ku-waito laikraščio "Al-Rai Al-Aam" pranešimu, L. Brežnevas po susitikimo su prez. R. Niksonu lankysis Sirijoje, Irake, Alžerijoje ir galbūt Egipte. Atrodo, kad šį kartą ir JAV, ir Sovietų Sąjunga yra pasiryžusios išsaugoti taiką Artimuosiuose Rytuose.

DOVANOS ŽYDAM IR ARABAM JAV atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas svarsto prezident. R. Niksono pasiūlymą patvirtinti užsienio kraštų paramai \$5,18 milijono sumą. Valstybės sekr. H. Kissingeris jau prisipažino, kad \$100 milijonų iš šios sumos yra numatyta Sirijai, kuri už tuos pinigus atstaus karo sugriautus miestelius ir kaimus Golano augštumose. Izraeliui yra pažadėta \$350 milijonų, Egiptui — \$250 milijonų, Jordanijai — \$207 milijonai. Amerikiečių parlamentary splojiūms sukėlė paskutiniąjį pasitraukiančios Izraelio premjerės G. Meir kalbą, teigianti, kad H. Kissingeris jau yra pažadėjęs nuolatinę paramą Izraeliui. Labai galimas dalykas, pasirašytos karo pailiubų sutartys turės slaptus JAV pagalbos išsipareigojimus, nepaskelbtus viešumai. Kai atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas apie tuos neaiškius išsipareigojimus bandė klausinėti krašto apsaugos sekr. J. Schlesingerį, jis teisinis nieko apie juos negirdėjęs, nebuvo painformuotas.

INVAZIJOS TRISDEŠIMTMETIS

1944 m. birželio 6 d. sąjungininkai sėkmingai išsikėlė Prancūzijoje, Normandijos pakrantėse. Trisdešimtmečio proga pagrindinėse išsikėlimo vietovėse buvo surengti iškilmingi minėjimai, kuriuose dalyvavo 360 buvusių sąjungininkų oficialių atstovų ir apie 1.500 veteranų. Amerikiečių grupei vadovavo 81 metų amžiaus gen. O. Bradley, aplankęs gen. Ch. de Gaulle kapą ir jį papuošęs gėlių vainiku. Britų delegacija savo vadovu pasirinko gen. R. Gale, parašutininkų divizionų vadą, išsikėlimo užsienio jam paskirtą tiltą. Su kanadiečių delegacija Normandijoje viešėjo krašto apsaugos ministeris D. MacDonal. Naujoji prez. V. G. d'Estiaingio ir premjero J. Chiraco vyriausybė šios sukakties proga prez. D. Eisenhowerio vardą suteikė vienai alėjai Paryžiuje, prie Champs Elysees. Ten yra kelios gatvės su I ir II d. karų sąjungininkų vadų vardais.

"GULAGO SALYNO" II TOMAS

Šią savaitę Paryžiuje bus išleistas A. Solženicino "Gulago salyno" trilogijos II tomas, kuriame jis įrodo, kad tikras koncentracinių stovyklų autorius yra Leninas. Pirmoji tokia stovykla buvo atidaryta tuojau pat po Spalio revoliucijos Baltosios jūros Solovkų saloje. Anot A. Solženicino, Solovkose prasidėjęs vėžys apėmė visą kraštą. 1918-59 m. laikotarpyje per koncentracines stovyklas perėjo apie 66 milijonus kalinių, kurių nesuskaitomi tūkstančiai žuvo. Stovyklų tinklą, kaip pigios darbo jėgos šaltinį, išstobulino Stalinas, pasinaudodamas Turkijoje gimusio žydo N. Frenkelio idėja. Trilogijos III tomas bus skirtas koncentracines stovyklas leidusios Sovietų Sąjungos įvairiem trūkumam bei negerovėm analizuoti.

KARINGA KALBA

Sovietų Sąjungos krašto apog ministeris A. Grečka televizijos žiūrovams pasakė karinę kalbą, komunistiniu žargonu apkalintą imperalizmą intensyviu rošumais naujam karui. A. Grečka įspėjo Sovietų Sąjungą neužsnuosti, nes Vakarų pasaulis didina ginklų gamybą, tobulina jų technologiją ir plečia karo mašiną. Į akis krinta įdomus faktas, kad ši kalba buvo pasakyta, likus tik trim savaitėm iki prez. R. Niksono vizito Maskvoje. Kompartija po 27 mėnesių pagaliau sutiko išleisti Izraelin Leningrado Kirovo teatro du žymiuosius baleto šokėjus — Valerijų ir Galiną Panovus. Kai žydų kilmės Valerijus 1972 m. pradžioj paprašė vizos, jis buvo išmestas iš teatro, neteko nusipelnusio artisto titulo, o žmona Galina iš pagrindinių šokėjų buvo pažeminta į antraeilės. Prieš keletą savaičių Valerijui buvo pažadėta viza, bet jis atsisakė išvykti be žmonos Galinos, kuri šiuo metu yra neščia. Atrodo, vizas abiem baleto šokėjams privertė išduoti užsienio reakcija. Britanijai sekančią savaitę prasidės Maskvos didžiojo teatro baleto gastrolės, kurias premjeriu H. Wilsonui buvo siūloma atšaukti. Norėdamas išvengti komplikacijų, jis paprašė premjerą A. Kosyginą išleisti V. G. Panovus. Sovietų prof. Borisas Redkinas, dėstęs rusų kalbą Osakos universitete, paprašė amerikiečių pareigūnus politinės globos JAV Japonijon jis buvo atstūstas 1972 m. pagal kultūrinio mainų programą.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Izraelio parlamento 61:51 balsų santykiu patvirtino naująją premjero Y. Rabino koalicinę vyriausybę, kurią sudarė valdančioji darbiečių partija, pasikvietusi nepriklausomų liberalų ir pilietinių teisių sąjūdžio atstovus. Y. Rabinas, 52 metų amžiaus, yra pirmasis Izraelio premjeras, gimęs šiame krašte. Visi keturi jo pirmtakai buvo gimę Sovietų Sąjungoje. Premjeras Y. Rabinas yra buvęs generalinio štabo viršininkas 1967 m. kare ir Izraelio ambasadorius Vašingtone. Jo ministerijai kabinete trūksta dviejų žymiausių politikų — buvusio užsienio reikalų ministerio A. Ebano ir buvusio krašto apsaugos ministerio M. Dayano. Naujasis premjeras Y. Rabinas yra linkęs į vidurio kelią, kompromisinis sprendimus teisingai taikai užtikrinti. Jis betgi pabrėžė, kad Izraelis negalės grįžti į 1967 m. prieškarines sienas, kurių neįmanoma būtų apginti. Y. Rabinas taipgi sakosi nesutikęs Artimųjų Rytų konferencijon Zenevoje įsileisti arabų partizanų atstovus. Pastaruosius jungianti 162 narių Palestinos Taryba Kaire taip pat atsisakė dalyvauti Zenevos konferencijoje, kol Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliucija juos laikys pabėgėliais ir kol jiems nebus pripažinta teisė vesti partizaninį karą prieš

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4
Tel. 368-6813

DVASINIS RUSIJOS ATGIMIMAS

Pasak rašytojo Maksimovo, plečiasi slapta religinė veikla

Niujorko rusų emigrantų dienraštyje "Novoje Ruskoje Slovo" 1974. V. 5 numeryje įdėtas pasikalbėjimas tarp rusų rašytojo Vladimiro Maksimovo ir Glebo Raro. Čia atpasakojimos tik svarbesnės mintys.

Maksimovas, atsakydamas į klausimus, pareiškė esąs tikintis ortodoksas. Šis tikėjimas apginklavo jį tiesos ir grožio kriterijais, kurie nustatė jo kūrybos tikslus, uždavinius ir priemones. Tikras tikėjimas yra visada įtieskančio sąžinės rezultatas ir neklaidingas gyvenimo vadovas.

Jo tėvai, būdami naivūs ateistai, negalėjo išauginti jame religinio jausmo, bet Geroji Žinia prisiveržė jame, apšviėdamą jo gyvenimą. Daugiausia lėmė gyvenimo patirtis.

Nepaisant kovingo ateizmo, pastaruoju metu Rusijoje atgimsta religinis jausmas, ypač jaunuomenės tarpe. Tai Maksimovas yra pavaizdavęs savo knygoje "Septynios kūrimo dienos", kur yra parodyta visa galerija jaunų žmonių iš įvairių visuomenės sluoksnių, atrandančių tikėjimą. Tai žmonės, kurie nesusiėmė egoizmo ir netikėjimo lengvais keliais. Tai budrūs žmonės, kurie žino, kad baisūs šio šimtmečio patyrimai yra tik bandymas, todėl nesiskusdami neša kryžių, kentėdami panieką, šaudymus, kalėjimus, koncentracijos stovyklas. Visoje Rusijoje vėl pasirodo Dievo atvaizdas, nuplautas šimtų tūkstančių kankinių krauju ir ašaromis.

Žmonės domisi religija pagal Evangelijos dėsni: "Atiduokite tad kas cesioriaus, cesiorui, kas Dievo, Dievui". Religijos uždavinys nėra kova su valdžia. Dabartinė rusų hierarchija, vykdančių bedieviškos valdžios įsakymus, negali sukludyti Kalno Šviesos tiems, kurie atranda tikėjimą. Ši tikinčiųjų Bendrija privalo pasmerkti tokius valdžios veiksmus, kurie prieštarauja Dievo įsakymams. Cesioriaus sugundyti, jie patys atsakys už savo nuodėmingą veiklą. Juk krikščionybėje kiekvienas yra atsakingas už savo veiksmus.

Vis dėlto klaidinga manyti, kad visi dvasiškai akli vykdo sovietinės valdžios nurodymus. Ir dabartinėje rusų tikinčiųjų Bendrijoje yra visa eilė pasišventusių dvasiškų, kaip arkivyskupas Ermogenas, priverstas gyventi Gudijoje, Žirovicko vie-nuolyne. Jį gerbia visas kraštas. Tokie ganytojai stiprina savo tikinčiųjų tikėjimą.

Kad dabar vykstantis Rusijoje dvasinis atgimimas yra didelis apimtys, matyti ir iš to, kad

nepaprastai padidėjo antireliginė propaganda ir tikinčiųjų persekiojimas.

Pagal valdžios įsakymą, religines apeigas galima atlikti tik šventovėse, kurios yra užregistruotos kulto reikalų komisariatais. Ir asmenys, kurie ten atlieka savo pareigas, yra registruoti.

Nežiūrint komunistinės rusų propagandos, vadinamoji "Katakombų Bendrija" Rusijoje egzistuoja. Ši Bendrija nepripažįsta Maskvos patriarchato ir atlieka savo apeigas pogrindyje. Jos aukos ir kankiniai aprašyti Vakaruose išleistose A. Siniaevskio, A. Marčenkos, E. Kuznecovo, A. Krasnov-Levitino knygose. Pasaulio Bendrijų Tarybos užimta tylos pozicija geriausiu atveju yra nesuprantama, o blogiausiu atveju — nusikalstanti.

"Katakombų Bendrija" egzistuoja ne tik pogrindyje. Kiekvienas dvasiškis, kiekvienas pasauliškis, gyvenęs pagal Dievo įsakymus, jau yra "Katakombų Bendrijoje". Šiandieninė rusų "Katakombų Bendrija" yra dvasinė, o ne organizacinis vienet. Todėl ji stipri ir laisvė.

Vakarų krikščionys galėtų padėti dvasiniam Rusijos atgimimui ir apamai pagelbėti persekiojamiems krikščionims. Deja, labai mažai kas daroma. Priešingai, religinės organizacijos yra pasyvios. Dar blogiau — tie, kurie pirmoje eilėje turėtų protestuoti, glėbėsčiuojasi su krikščionių persekiotojais.

Laisvoji Rusų Bendrija išveičioje vaisingai bendradarbiauja Rusijos dvasiniam atgimime žodžiu ir darbu. Kai Rusijoje vyksta totalinis krikščionių persekiojimas, ši autonominė Rusų Bendrija išveičioje yra būtina reikalinga.

Dabartinė Vatikano ir Pasaulio Bendrijų Tarybos laikysena turi būti pakeista, kad ji galėtų būti naudinga Rusijos tikinčiųjų Bendrijai.

Šiandieninė Vatikano politika didina sumišimą ir sukelia kartėlį. Tokia politika labai liūdina atsiliepią ir Rytų bloko kraštų tikinčiųjų nuotaikas. Kai Rusijoje smaugiamas dvasinis atgimimas, Katalikų Bendrijos hierarchai tyli.

B a i g d a mas pasikalbėjimą, Maksimovas taip apibūdino savo santykius su Dievu: "Laikausi garbaus E. Sirino nemirtingo pamokymo: nesišauk Viešpaties teisingumo. Jeigu jis būtų tikrai teisingas, tu būtumei jau pasmerktas". J. St.

MAŽA GARBE SVETIMA
KALBA KALBETI, DIDI
GEDA SAVOSIOS NEMOKĖTI

Neseniai į mano rankas pateko 1973 m. okupuotoje Lietuvoje išleista knygelė, papuošta dabartinės Lietuvos sovietine ir lenkiška vėliavom. Knygelė pavadinata: "Tarybų Lietuvos ir Liaudies Lenkijos santykiai". Kadangi knygelėje prirašyta pagal Maskvos dūdelę seniai trimtuojamų propagandos burbuliukų, taip vėta būdingesnius pažymėti, kaip jie atrodė lietuviškos šviesos.

Knygelės autoriumi pasirašo M. Požarskas. Pavardė truputį keistoka lietuviškai ausiai, tačiau tarybinėje enciklopedijoje (lietuviškoje) rašoma, kad šis autorius gimęs Panoteriuose (netoli Jonavos) 1927 m. Jis buvo Vilniuje komjaunimo sekretoriumi, dirbo propagandos ir agitacijos skyriuje, kultūros ministerio pavaduotoju, dalyvauja su užsienio kraštais ryšių draugijos veikloje ir t. t. Yra parašęs keletą propagandinio turinio knygelių.

Maskvinės propagandos takučiu

Kad knygelė yra ne rimto studijinio pobūdžio, o tikrai maskvinės propagandos kartojimas, liudija jau pačioje įžangoje pažartos frazės: "Kapitalizmo laikotarpiu geriems kaimyniniams lietuvių ir lenkų santykiams trukdė abiejų kraštų buržuazijos ir dvarininkijos siauri klasiniai interesai" (p. 8). Visai be reikalo toks grandiozinis burbulas. Jokie ten klasiniai interesai, o vien tik Pilsudskio sumanymas sulaužyti pasirašytą Suvalkų sutartį ir suorganizuota Želigovskio klasta pagrobti Vilnių. Jeigu lenkai nebūtų klasta pagrobė trečdali Lietuvos su sostine Vilniumi, tai jokių ten klasinių tikslų nebūtų niekas net nepajėgęs sugalvoti.

Autorius, nusivietęs Vilniaus užgrobito afėra, pokšteliu dar garsesni šūvių jau iš visai surūdijusios patrankos. Esą 1939 m.

Lietuviška ir lenkiška draugystė

B. RIMGAUDAS

Lietuvos - Rusijos sutartį "išgelbėjo ne tik Vilnių, bet ir visą Lietuvą nuo hitlerininkų įsi-veržimo" (p. 33). Jeigu tuo laiku būtų jau buvusios erdvių raketos, sakytume, M. Požarskas kapstosi kur nors mėnuli krateriję ir nežinojo kas darosi Europoje. Juk šiandien kiekvienam ūgtėrėjusiam vaikui yra žinoma, kad Hitleris užėmė ne tik Lietuvą, bet sumaišė su žemėmis "nenugalimą raudonąją armiją", užkūrė pirtį Maskvai ir Stalingradui ir jeigu ne Roosevelto naivumas ir jo veikliosios žmonelės trumparegiškumas, Rusijos imperija būtų praeities dalykas.

Pradėjęs juokauti, M. Požarskas linksmus plačius vėdina ir toliau sakydamas: "Birželio 15 d. (1940 m.) darbo žmonės, remiami plačių pažangiosios visuomenės sluoksnių, nuvertė pastutinę buržuazinę Lietuvos vyriausybę" (p. 13). Juokas ir melas turi ribas. Kai jos peržengiamos, išsina tokia nesąmonė, kad ja niekas netiki. Jokia ten plati visuomenė nevertė, o miestų gatvės šūkalojo žydukai ir Lietuvos keliais riedėjo nesuskaitomos virtinės sovietinių tankų ir pulkų pulkai nuplyšusių sovietinių kareivėlių.

Lietuviškųjų žemių išdraskymas

Požarskas toliau rašo: "1945 m. liepos 17 d. — rugpjūčio 2 d. vykusioje Potsdamo konferencijoje buvo nutarta perduoti Tarybų Sąjungai Kaliningrado sritį... Ta pačia sutartimi buvo nustatyta ir Lietuvos - Lenkijos siena" (p. 38). Na, o Potsdamo konferencijoje Maskva pasielgė lygiai taip, kaip kitados pasielgė kruvinieji kryžiuočiai ir voikiškieji naciai arba "buržuazinės Lenkijos dvarininkai ir ponai". Vienas į kitą panašūs kaip

vandens lašai, tik skirtingos spalvos. Paryžiaus ambasadorių konferencija, neatsiklausiusi lietuvių tautos, visą Vilnius kraštą pripažino Lenkijai. Potsdamo konferencijoje Maskva išsijuo-sin rijo lietuviškas žemes ne-blogiau už lenkų ponus ir vokiečių nacius. Maskva pripažino "buržuazinės" Lenkijos padarytą Lietuvai skriaudą ir ištisai lietuvių gyvenamas Punsko-Seinų sritis priskyrė Lenkijai. Dar vokiškųjų nacių nesupėję visiškai suvokianti Karaliaučiaus sritį Maskva pasigrobė sau, padarė jį "Kaliningradskaja oblastimi", lietuviškus vietovardžius surusino ir prigrūdė ten visokio plauko rusų. 1920 m. iškilmingai Maskvoje pasirašyta Lietuvos-Rusijos sutartį tie patys "neklaidingos komunistų partijos vadai" numėtė iš šiukšlių dėžę ir didžiulius jų pripažintus rytines Lietuvos plotus prisijungė prie Gudijos. Neseniai atėjusiomis iš Lietuvos žiniomis, enkavedistai pradėjo terorizuoti tuos lietuvius, kurie suėjo į sąlytį su Gudijoje persekiojami ar Sibire tebeblaikomais lietuvišiais.

Galiausiai Požarskas pūsteli tikro Lietuvos istorijos klastoto dūdą. Jis rašo, kad 1972 m. Seinų mieste įvyko draugystės mitingas TSRS įkūrimo 50 metų sukakčiai paminėti. "Ta diena į draugišką lenkų žemę" (p. 40) atvyko tūkstantčiai Lietuvos žmoniai. Čia ir norisi paklausti: drauge Požarskai, jeigu dar turi nors lašelį lietuviškos kraujo ir dar nors šiek tiek alsuojančią lietuvišką sąžinę, o krutinėje tebeplaka žmogiškoji (ne maskvinio imperialisto) širdis, tai padėjęs ranką ant krūtinės nevedmainiaudamas pasakyk: nuo ka-

Devynios dienos žydinčiame krašte

Įspūdžiai ir prisiminimai iš kanadiško "Gyvataro" išvykos Kolumbijon

G. BREICHMANIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Bogota gerokai didesnis miestas už Medelliną. Gatvės daug platesnės. Miesto centre daug puošnių namų ir krautuvinių vitrinų, dangoraižių. Pravažiuojame pro salę, kur vakare bus koncertas. Tai kino teatro salė. Vitrinose mūsų atvaizdai, o prie įėjimo durų — didelis, gražus plakatas. Salė talpina apie 2000 žmonių, yra erdvi, patogiai scena. Bet salę greitai paliekame ir skubame į aukso muziejų. Čia sargyba labai stipri. Ant kiekvieno postikio ginkluoti kareiviai. Einame per kambarius ir stebime įvairiausių aukso išdirbinių nuo seniausių laikų iki šių dienų. Išstatyti baltame akmenyje įaugę emeraldai, o toliau jau šliuotai ir apdirbti įvairūs papuošalai su emeraldų akimis. Vienoje vietoje žmogaus griaučiai su įvairiais papuošalais ant kaklo ir pirštų, kaip jis buvo palaidotas. Kiek toliau — metalinis puodas, kurio vienas šonas nupjautas, kad matytųsi jame kaukolė ir kiti žmogaus griaučiai. Kojų, rankų, dubens kaulai, kad tilptų į puodą, yra sulaužyti. Perėjus per visą muziejų, dar reikia šiek tiek palaukti, kad pamatytume kulminacinį punktą. Atidaro sunkias metalines duris ir suleidžia į visai tamsų kambarį. Pamažu iš apacios pradeda kilti šviesa ir nebesusėjį žiūrėti į įvairiomis spalvomis žėrinčio aukso gausybę, visokiausiose išdirbinuose ir formose. Aišku, viskas po storo stiklo sluoksniu.

Išėjus iš muzėjaus, man akys stovi puodas su griaučiais. Jau anksčiau kun. Tamošūnas buvo minėjęs apie Kolumbijoj praktikuojamas laidotuves. Dabar ponias, kuri su mumis važinėja, papasakoja tai, ką ji pati pergyveno. Jos tėvas mirė 1950 m., kai ji buvo 8 metų amžiaus. Jį įdėjo į karstą ir užmūriję kapinėse tam skirtoje nišoje, kur jis galėjo pasilikti tik 5 metus. Atseit, šeima tą nišą išnuomojo 5 metams. Po to ji gavo pranešimą, kad laikas jau yra praėjęs ir vietą reikia ištuštinti. Giminės gali "antrose laidotu-vėse" nedalyvauti, jeigu nenori. Bet ji, būdama 13 metų, pasi-ryžo dar kartą pamatyti savo tėvą, nors giminės ją labai atkalbėjo. Atidarius karstą, jame tebuvo griaučiai, o visas kūnas buvo išdžiūvęs ir paviręs į dulkes. Dar ji suspėjo pamatyti ir atpažinti eilutę, su kuria jos tėvas buvo palaidotas, bet ir ta, kai tik pasiekė ją oras, subiro į dulkes. Iš tų dulkių išrinko kaulus, ilguosius sulaužė ir su-dėjo į puodą, kurį vėliau pasta-tė šventovės rūsyje. Ten miru-siojo palaikai lieka visam laikui. Visa ši procedūra labai ją pa-veikė ir metus laiko ji negalėjo to vaizdo užmiršti. Dabar ji pa-ti niekada nepatartų saviesiems dalyvauti. Paskutiniu laiku ir Kolumbijoj pradėjo laidoti į žemę, bet tai dar labai retas da-lykas.

Penktadienis — vasario 22

Šiandien — apsilankymo pas Kolumbijos prezidentą dieną. Kun. Tamošūno pastangomis suorganizuotas ir gautas priėmimas pas respublikos prezidentą dr. Misael Pastrana Borrero. Tikslas — padėkoti už lietuviams suteiktą per 25 metus glo-bą, jų išsileidimą į Kolumbiją ir sudarymą sąlygų čia pastoviai įsikurti bei prašyti paramos tarptautinėse institucijose Lie-tuvos laisvei atgauti. Prie Me-dellino ir Bogotos lietuvių atsto-vų prisijungė PLB pirm. Br. Nainys, atvykęs į Kolumbijos lietuvių 25 m. sukakties iškil-mės iš Čikagos, ir taip pat 5 "Gyvataro" nariai. Prezidentas Ponia labai punktualiai priėmė mūsų delegaciją, kurią pristatė Lietuvos konsulas Kolumbijoje St. Sirutis. Po jo trumpą kalbą ispaniškai pasakė Bogotos lietu-vių bendruomenės pirm. dr. J. Zaranka. Br. Nainys anglų kal-ba taip pat padėkojo už lietu-viams suteiktą prieglobstį ir prašė prezidentą išteikti Jungt-inės Tautoms lietuvių jaunimo petikaitę "Gyvataro" atvežtus Ka-nados ministerio pirmininko Pierre Elliot Trudeau suveikini-mus Kolumbijos prezidentui ir taip pat visiems Kolumbijos lie-tuviams. Lietuvių vardu buvo įteiktas prezidentui lietuviškas

da Seinų miestats atsirado lenkų žemėje ir iš kur pridėjo to miesto apylinkėse gyvenančiųjų lietuvių kaimai?

Truputis statistikos

Pateikiame žiupsnelį minėto-je knygoje mums įdomios sta-tistikos. 1944 m. pasirašyta su lenkais sutartimi iš okupuotos Lietuvos pareiškė norą išvykti į Lenkiją 134,446 šeimos (379,498 asmenys). Išleistos tikrai 61,127 šeimos (171,158 asme-nys).

1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, Lietuvoje gyveno 230,107 lenkai. Gi 1970 m. duo-menimis, buvo 240,203 lenkai. Taigi, dėl nenurodytų priežasčių lenkų padaugėjo. Lenkai Lietuvoje sudarė 7,7% gyvento-jų. Vilniuje buvo 18,3% lenkų. Į augščiausią tarybą 1971 m. bu-vo išrinkta 15 lenkų atstovų. 1953/54 m. Lietuvoje buvo 263 lenkų kalba mokyklos ir 82 mo-kyklos su lenkų-lietuvių kalba. Šiose mokyklose lenkų kalbos mokėsi 27,000 mokinių. 1970/71 m. lenkų kalbos mokėsi 19,000 mokinių. Taigi, šiek tiek mažiau. Be to, lenkų mokytojams ruošti veikė Naujojoje Vilnioje lenkų mokytojų seminarija, o dabar ji veikia Vilniaus valstybinio in-stituto ribose.

1970 m. Lietuvoje buvo 391,000 lenkų kalba žurnalų skaity-tojų, 10,760,000 respublikinių laikraščių ir 1,528,000 rajoninių laikraščių metinių skaitytojų. Iš knygoje pridėtos lentelės ma-tyti dideli lenkiškų laikraščių metiniai tiražai. 1969 m. išleista lenkų kalba 41 knyga 85,000 egz. tiražų ir 1970 m. 49 knygos 114,400 egz. tiražų.

Pagal tą pažią statistiką, Lenkijoje gyvena 30,000 lietuvių, daugiausia Seinų-Suvalkų apy-linkėse. 1952/53 m. čia veikė keturios lietuviškos pradžios mokyklos su 160 mokinių. Penkiolikiolios mokyklų 362 mokiniai mokėsi lietuvių kalbos kaip at-skiro dalyko. Šiuo metu devyniose pradžios mokyklose ir Punsko gimnazijoje dėstomoji kalba yra lietuvių, išskyrus ke-lėtą dalykų, kurie privalomi dėstyti lenkiškai. 1968/69 m.

lietuviškose mokyklose mokėsi 1425 mokiniai, Punsko gimna-zijoje 86 mokiniai, 778 mokiniai lankė tik lietuvių kalbos pamokas.

Punsko lietuvių gimnazijos patalpos yra, atvirai sakant, lie-tuviško ūkininko daržinė. Lenkų valdžia geresnių patalpų ne-padaeda įsirengti. Bibliotekai trūksta lietuviškų knygų. Šio laikraščio skiltyse vienas tautietis prieš kiek laiko rašė, kad sa-vo lėšomis pasiuntė Punsko gimnazijai Lietuvių Enciklope-diją, bet ji dingo nepasiekus Punska. Visiems Lenkijos ribose gyvenantiems lietuviams teišle-na tikrai vienas vienintelis ne-periodinis lietuviškas laikraštė-lis "Aušra". Tačiau ir šis var-gingas leidinėlis eina su visoki-mis kliūtimis, kai tuo tarpu len-kai Lietuvoje turi krūvas lenkų laikraščių. Seinų lietuviai jau be-ne dešimtmetis kovoją už lietu-višką pamaldas, bet be dides-nio pasisekimo. Vargo turi ir kitų vietovių lietuviai dėl lie-tuviškų pamaldų.

Kaip matome, Lietuvos-Lenkijos draugystė paremta labai jau nedraugišku principu lietu-vių nenaudai. Lenkai Lietuvoje turi visokiausias lengvatas, o lietuviai Lenkijoje — tik trupi-nėlius.

Minėtoje knygelėje nurodyta, kad vien tik Vilniaus knygynas "Draugystė" kasmet parduoda apie 80,000 lenkiškų knygų. Kiek lietuviškų knygų gauna Punsko ir Lenkijos lietuviai, ne-pasakyt. Reiškia, labai riboti siuntinėliai arba ir nieko.

Štai tau, Požarskai, ir rusiškų imperializmo nuplautoja lietu-vių — lenkų draugystė! Lenkai proteguojami, lietuviai — slo-pinami. O jeigu pažvelgsime į Gu-dijos lietuvių, tai jie yra tiek prispausti, kad kencia žiauresnė nei caristinė priespauda: neturi nei lietuviškų mokyklų, nei lie-tuviškų laikraščių, nei lietuviš-ko bibliotekų. Jeigu kas bando užsisakyti iš Lietuvos, yra vi-saip terorizuojamas. Caristinis despotas ir komunistinis uzur-patorius juk yra tas pats rusas imperialistas skirtingom spal-vom. Pasak Lenino, "Rusijoje di-lėžiarusiai yra engianti nacija" (Lenino raštai, ta. 39, p. 394).

Mielam mūsų bendradarbiui ir rėmėjui

a.a. prof. ANTANUI RAMŪNUI-
PAPLAUSKUI

užbaigus savo žemiškąją kelionę, jo gyvenimo pa-lydovę dr. MARIJĄ bei visą šeimą giliai užjaučia-me ir kartu linkime ištėrmės likusiame kelyje —

"Tėviškės Žiburiai"

A + A

prof. dr. A. PAPLAUSKUI —
RAMŪNUI

staigiai mirus, jo žmoną dr. MARIJĄ ir šeimą
nuoširdžiai užjaučiame —

Velionies auklėtinės su šeimomis:

J. Z. Didžbaliai
J. J. Ignatavičiai
S. G. Krašauskai

V. L. Kolyčiai
L. A. Šeškai
A. L. Strumilai

A + A

prof. Antanui Ramūnui-Paplauskui
netikėtai mirus, jo žmonai dr. MARIJAI ir visai
šeimai reiškia nuosirdžių užuojautą —

Elzė Kinčienė ir šeima

Mūsų kredito unijos narei

a + a Marijai Juodienei

mirus, jos vyrui VLADUI ir artimiesiems nuosirdžių
užuojautą reiškia — Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Litas" valdyba

P A D E K A

A. a. Vincas Vitas,

mūsų brangus vyras ir tėvas, netikėtai ir staigiai atsisakė su šiuo pasauliu 1974 m. gegužės 6 d. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Labai nuosirdžiai dėkojame prel. dr. J. Tadaraukui, kun. L. Januškai, kun. St. Kulbiui, S.J., už atlaikytą už ve-lionį šv. Mišias, Rožinį, laidotuvių apeigas ir už nuosirdžius užuojautos žodžius. Taip pat labai dėkojame visiems gi-minėms, draugams ir pažįstamiems už parodytą nuosirdi-umą mūsų liudėsio valandose, už pareiktas užuojautas žo-džiu ir spaudoje, už gėles, užprašytas šv. Mišias, gausų dalyvavimą Rožinyje, laidotuvių ir lankymą namuose. Liekame labai dėkingi karsto nešėjams ir ponioms, kurios parodė neužmirštamą savo nuosirdumą. Dėkojame taip pat prisidėjusiems prie a. a. Vinco atsisveikinimo.

Nuliūdę: žmona Petrė
duktė Laima

brolis Juozas
seserys Ona ir Adėlė

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(k a m p a s Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of
Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir
skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsa-
kymus atliekame pagal projektus ir taip pat tu-
rime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne-
eskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal
pagaidavimus.

Darbovietės telefonas Namų telefonas
278-2757 278-4529

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MASINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIROŠ KILIMAI • Saldytuvai

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MASINOS • RAŠOMOS MASINELĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

“IKI PASIMATYMO MAIŠIOGALOJE!”

Vežė rusai Sibiran ne tik veikėjus, bet ir darbo žmones
S. SETKUS

I mūsų mokyklos raštinę Vilniuje įeina ne tiek senas, kiek suvargęs vyras ir prašo kokio nors darbo. Kalba gerokai sudarkytu vilniečiu “tuteišų” žargonu. I Vilnių grįžo neseniai iš Lenkijos, kur gyveno visą laiką dirbdamas įvairius darbus, daugiausia prie kelių taisymo. Grįžo todėl, kad Vilnius dabar jau lietuvių rankose. Gimęs ir augęs Maišiogaloje, kur tebegyvena sena motina. Turi vieneriais metais vyresnę seserį Apolinarą. Ji irgi kažkur Lenkijoje “ponams” tarnauja.

Mokyklai trūksta dviejų sargų, todėl tas išvargęs žmogus Domas Domeika tuoj pat gauna darbą. Parašiau čia pat prašymą. Jis išvirpina tris kryžius, ir jau tarnauja.

Sargas ypatingai geras. Mėgsta jį mokiniai, o jis — mokiniai. Leidžiasi pešiojamas, rodo du iškritusius dantis po mažais ūsiukais.

Po kelių dienų pasakė savo pasilptį: kai jis gaus pirmą algą, nupirks motinai juodą šiltą skarą, minkštos odos “tuflius” ir nuvežs jai į Maišiogalą. Tai bus diena!

Praėjus keliom dienom, Domas Domeika vėl raštinėje. Šalia jo — senyva moteris. Nereikėjo aiškinti, kad tai jo sesuo Apolinarą. Panaši j broli, kaip du vandens lašai. Drovė, nepakelia akių. Ir ji nori darbo, bet yra viena kliūtis: “nebemoka višta lietuviškai”, užmiršo. Domas gi, dirbdamas prie kelių, neišmoko kaip reikiant lenkiškai.

Apolinarą irgi gauna sargo vietą. Vėliau matau, kaip brolis ir sesuo darbuojasi mokykloje. Ir kokie jie laimingi! Domas kartais vaizduoja rūstų ir duoda jai už ką nors velnių, o Apolinarą negali atsigręžti savo broliu ir vis glosto jį rankovė.

Stai ateina sovietai. 1940 m. birželio 15, šeštadienį, 2 v. p. p., jie jau Vilniuje. Nuo tos dienos baimė prislėgė šį dar neseniai laimingą miestą, garbingą Lietuvos sostinę. Domo Domeikos veidas ištiso. Nustojto šypotis, vijo vaikus šalin.

Prasidėjo suėmimai. Jie kasdieną plėtėsi visame mieste. Naktimis miestas buvo tamsus ir tylus, tikti NKVD rūmai prie Lukiškio aikštės atrodė su savo langu šviesom kaip tiktas malūnas. Girdėjosi plaktukų kaukšėjimai, nes statė naują priestatą prie kالجėjimo, didino.

Kas galėjo, ėmė naktimis slapstytis, nemiegoti namie. Vieni lino į bažnyčias, kiti į rūsius, kiti miegojo Neries parkančių krūmuose. Bet kai ir ten atsirado perdaug žmonių, slėptuvėmis pasidarė įstaigos ir mokyklos. Mūsų mokykla didelė, kelių augštu. Laiptų labirintai tapo gera vieta slėptis, juo labiau, kad sargai negyveno prie mokyklos. Aš įsitaisiau pa-

stogėje tarp dūmtraukių, kartu su balandžiais. Pro pastogės plyšį centrinės gatvės atrodė kaip iš lėktuvo.

Domą Domeiką iškviėtė NK VD, išlaikė kelias valandas. Kai grįžo mokyklon, nebuvo galima pažinti žmogaus — baltas kaip popierius, į visus klausimus tik galvą purto.

Kartą susiranda mane Domas slėptuvėje. Nutirpau. Sako, kad daugiau čia nesislėpsčiau. Sakau — gerai. Greit mokykloje niekas nebesislėps.

Paskutinėm birželio išvežimų dienom vistiek nutariau grįžti į seną slėptuvę. Iš čia gerai matėsi, kas darėsi gatvėje, o pajutęs ant laiptų žingsnius galėjau stogais dingti kur norėjau.

Ir štai birželio 17 diena. Saulėtas, gražus rytas, žaliuoja gerai matomi Gedimino, Trijų kryžių, Bekešo kalnai, skęsta pavasario žalumynų vainikuose, o gatvėse — tikra žmonių medžioklė. Žuja kaip pamišęs sunkvežimiai, pilni suimtujų. Milicija, enkavedistai, visoks svetimas elementas gauda gatvėse žmones ir krauna į sunkvežimius. Kaikurie dar nepilni stovi prie šaligatvių ir laukia krovinių. Prieš pat mokyklą stovi du tokie. Juose — po kelias ūkininkų šeimas. Vyrų gerasis milo aparatas, moterys, kad ir šilta, su skaromos. Kaikurios jų baltos, tarytum į vestuvę pasitrušusios. Vaikai sėdi tarp ryšulių, nustebe dailrosi. Kampuose sėdi rusų kareiviai, pasistatę prie kojų šautuvus su durtuvais. Visi tyli, žiūri į žemę lyg niekas nevyktų aplinkui. Viskas atrodo kaip keistas sapnas.

Stai, vieno tų sunkvežimių šone sėdi lyg ir Domas Domeika. Mūsų vilnietis mokyklos sargas! Dar vakar mačiau jį šluojant laiptus. Taip, tai buvo Domeika! Instinktyviai pasileidau laiptais žemyn. Pasakiau Apolinarai. Ji pralenkė mane klykdam, kaip žąsis. Pamačiusi broli, puolė į būrį enkavedistų, kratė juos kaip pamišusi ir šaukė, kad paleistų Domą. Priejau ir aš. Paaiškinau, kad tai mūsų mokyklos sargas, lenkų persekiotas žmogus, tik ką grįžęs iš savo krašto. Nematęs laisvos Lietuvos, niekur nedalyvavęs, berašantis darbo žmogus. Deja, niekas mudvių su Apolinarą neklaušė, nors vyresnio enkavedisto veidas atrodė pasimetęs, trukčiojantis. Jis priėjo prie šoferio ir davė įsakymą važiuoti. Domas Domeika tarytum nieko nematė ir negirdėjo. Kai Apolinarą traukė į jį už rankovės iš sunkvežimio, Domas tik nusišypsojo, vėl parodė iš po ūsiukų du iškritusius dantis. Tik kai sunkvežimis suko už namo kampo, jis tarytum pabudo ir garsiai sušuko Apolinarai: “Sugrįšim! Pasakyk mamai iki pasimatymo Maišiogaloje!”

Toks likimas ištiko daugelį darbo žmonių Lietuvoje.

Lietuvių Namų valdybai, Sv. Jono Kr. parapijai, Irenai, p. Strazdui, p. Kuzmui, p. Daunui, Rasai B., Rimai B., Prisikėlimo parapijai, LN Moterų Būreliui, p. Jankaitienei, Algiiui J., Mike Z., Joey Z., Mike L., Toronto atėitininkams sendraugiams, ald. E. Negridge, vyr. sk. draugovei “Birutė”, “Paramos” bankeliui, atėitininkų tėvų komitetui, Prisikėlimo bankeliui, “Tėv. Žib.” redakcijai, kun. Pr. Gaidai, kun. Aug. Simanavičiui, V. Kastyčiui, kun. Azubaliui, LN sargams bei darbuotojams, J. R. Simanavičiui, LN bingų rengėjams, LN Pensininkų Klubui, p. Jackui, Violetai P., Vaidotui V., The Pop Shoppe, Primrose Bakery, KLB Toronto apyl. valdybai, Mrs. Poto,

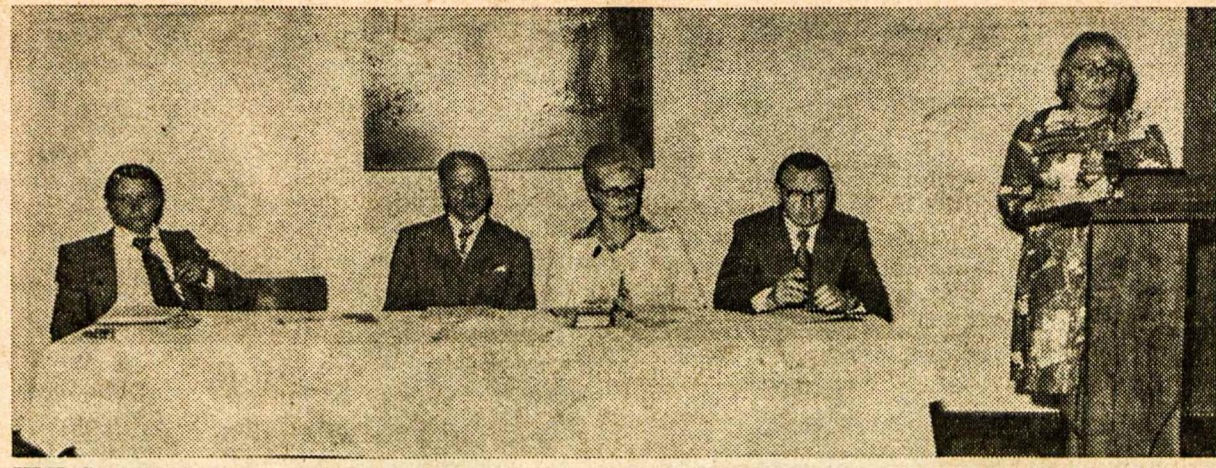
DIDELIS AČIŲ! ...iki pasimatymo rudenį

Algiiui P., Jūrutei K., Ed. L., Jūrutei L., p. Dūdai, Nijolei, Žibai S., Vytui L., TULSK valdybai, Algiiui V., Vidai V., Vidai B., p. Dūdienai, Rob P., Mike R., Ramūnui U., Kestūčiui S., Vidai Bar., Arvydai S., College Copy Shop, p. Mačionienei, Ihor, Namis B., Jonui N., Joanne B., Pauliui K., Rūtai V., Daliai V., Raimundui P., Andy B., Maria B., Sigita C., Linai V., Sigita D., John B., Jim H., Highway, Raimundui S., Pauliui S., Commercial Printing Co, Jurgiiui J., Snaigėi V., Vic Vad., jo draugui, Vic S., jo draugams, Max Z., visam atsilankiusiam jaunimui, jų tėvams, ypač p. Kulniui. Jeigu pamiršom kurį ar kuria, atleiskite.

GEDIMINO PILIES
rengėjai 1974 m.

Kardinolas J. Mindszenty, lankymasis Klevelande, susitiko ir su lietuvišiais. Iš kairės: “Tėvynės Garsų” radijo valandėlės vedėjas J. Stempuzis, inž. R. Kudukis, kardinolas J. Mindszenty, miesto burmistras R. Perk. Nuotr. Vl. Bacevičius

KLK Centro iniciatyva surengtas simpoziumas svarstė temą “Lietuviškoji šeima dabarties grėsmėje”. Iš kairės: K. Manglicas, prof. A. Musteikis, G. Petrauskienė, dr. J. Sungaila, I. Lukoševičienė. Nuotr. B. Tarvydo

Jam rūpėjo jungti pabirusius lietuvius

“Išievių Draugo” red. prel. J. Gutauskas Skotijoje atsako į klausimus dviejų sukačių proga

“Tėviškos Ziburai” sužinoję, kad Skotijoje leidžiamas “Išievių Draugas” sulaukė 60 metų, pasveikino sukačtuvininką ir paprašė jo redaktorių prel. J. Gutauską atsiliepti į pateiktus klausimus. RED.

— Jūsų “Išievių Draugas” sulaukė 60 metų, o Jūsų redakcinis darbas — 40 metų sukačties. Būkite malonūs trumpai papasakoti, kaip šis laikraštis pradėtas leisti.

— “Išievių Draugo” pirmasis numeris pasirodė 1914 m. sausio 1 d. Reikalas buvo seniai pribrendęs. Lietuvių Skotijoje tada būta 6.000. Beveik visi jie katalikai, bet smarkiai atakuojami socialistinio “Rankpelnio” nuo 1907 metų. Kunigas Juozas Norbutas, Skotijos lietuvių kapelionas, pasiryžo leisti savaitraštį, kuris tarnautų Skotijos lietuviams, gintų jų religines ir tautines pozicijas, informuotų kas ir kaip lietuvių veikiamą įvairiose miestuose - miesteliuose. Kun. J. Norbutas ėmėsi leisti “Išievių Draugą” savo atsakomybe ir ištekliais.

— Kokie buvo šio laikraščio pagrindiniai etapai per tuos 60 metų?

— Svarbiausias buvo naujo laikraščio platinimo reikalas. Reikėjo surasti bendradarbius, platintojus visur, kur tik lietuvių didesniu būriu buvo gyvenę. Lietuvių katalikai “Išievių Draugą” pasitiko su džiaugsmu. Įsėdavo jo kas savaitę maždaug 1.200 egz.

1916 m. buvo įkurta Lietuvių Katalikų Darbininkų Sv. Juozapo Sąjunga, kuri perėmė “Iš. Draugą” leidimą, įsigijo spaustuvę, uoliai platino ne tik “Iš. Dr.”, bet ir Amerikos, ir Lietuvos katalikų spauda. Ši draugija tik prieš trejus metus nustojo veikusi, kai parapijinė Sv. Kazimiero draugija apsiėmė toliau leisti “Iš. Draugą”.

— Ar jis galėjo išsilaikyti savo įėjomis? Gal gavo paramos iš Lietuvos, Amerikos ir kitur?

— “Iš. Draugas” išsilaikė palyginti lengvai, kai skaitytojų buvo daug. Gi skaitytojų skaičius tirpsta. Su kiekvieno seno Skotijos lietuvių mirtimi mažėjo skaitytojų būrys. Tik nedaugelis jų vaikų prumeruotų šį seną jų draugą. Šiandien “Iš. Draugas” skaitytojų turi nedaugiau kaip 250. Jis būtų miręs, jei redaktorių nebūtų dirbęs nemokamai ir atkakliai, jei administratoriai nebūtų dirbę su labai maža dovana, jei ištikimi skaitytojai nebūtų gėrėsidė auką parėmę savo laikraščio.

— Gal galėtumėt pasakyti, kaip plačiai siekia “Iš. Draugas” skaitytojų atžvilgiu? Ar jis aptarnauja tikti Skotijos senosios ateivijos tautiečius, ar plačiau?

— “Iš. Draugas” — tai Skotijos lietuvių laikraštis. Nedaug skaitytojų jis turi dabar Anglijoje, kur gyvena “Europos Lietuvis” (Londone) ir “Šaltinis” (Nottinghame). Šie laikraščiai užgimė po II pasaulinio karo. Ligi tol “Iš. Draugas” turėjo patenkinti spaudos troškulį viso D. Britanijos.

— Kokio pobūdžio buvo ir tebėra “Iš. Draugas”? Tikybinio, tautinio, socialinio, informacinio... ar įvairaus?

— “Iš. Draugas” nuo gimimo dienos iki dabar per 60 metų tarnauja lietuvių katalikui. Jam brangios religinės tiesos ir praktika, brangi Lietuva. Jis sielojasi jos dabartinio pavergimu. Tomis temomis jis nepila gudrių traktatų. Šios religinės ir tautinės idėjos jam buvo savaime suprantamos, kaip oras, kuriuo turime kvėpuoti. Jam rūpėjo surišti lietuvių, pabirusius daugely Skotijos miestų-miestelių. Informuodavo kas veikia, kur rengiamas koncertas, šokiai, pamaldos. Jam net svarbu pranešti, kas yra susirgęs ar miręs.

— Kaip žiūri į “Iš. Draugą” naujieji ateiviai? Ar jie skaito jį, prumeruotą ir bendradarbiauja?

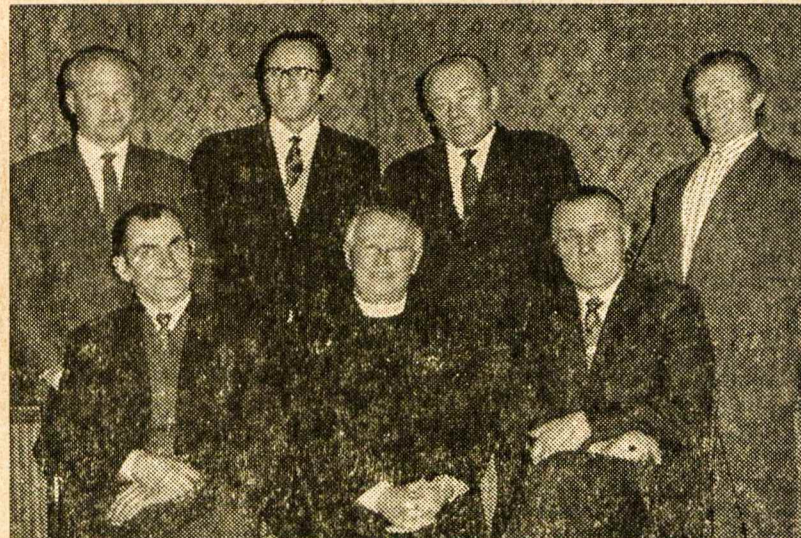
— Naujieji ateiviai Skotijoje mielai jį priima. Be jų paramos administravimo darbe, be jų bendradarbiavimo plunksna, be jų prumeravimo “Iš. Draugo” būklė būtų rimtai problematiška. Nori pabrėžti, kad Skotijoje senųjų ir naujųjų ateivių susiliejęs įvykis labai sklandžiai.

— Rugsėjo mėnesį sukaks 40 metų, kai tenka redaguoti “Iš. Draugą”. Kaip vertinate nueitą laikraščio kelią: ar jis atliko skirtą misiją?

— Turite ilgą patyrimą kaip kunigas ir redaktorius. Būtu įdomu sužinoti, kaip žiūrite į ateitį: “Iš. Draugo”, Britanijos lietuvių ir aplamai visos lietuvių išelvių.

— Kietą realybę rodo, kad kultūrinė aplinka veikia išelvių, ją ardo. Jei antroji karta dar moka lietuviškai kalbėti, tai namie vistiek jau vartoja šalies kalbą. Trečioji karta auga jau be lietuvių kalbos. Ypač tai tinka mišriom šeimom. Be naujos bangos ateivių iš Lietuvos Skotijoje lietuvių sutirps. Ir “Iš. Draugo” likimas bus nelaimtas, kai lietuvių kalba neskambės nei bažnyčiose, nei salėse, nei namuose. Kada tai įvyks? Pranašauti — nedėkingas uždavinys.

— Ačiū už atsiliepimą. Linkime jums “Išievių Draugą” ir asmeninio darbo sukačių proga plačiau atskleisti nueitąjį kelią ir jo laimėjimais šviesti ateinančioms kartoms išelvių ir Tėvynėje.

Skotijos lietuvių laikraščio “Išievių Draugas” darbuotojai. Sėdi iš kairės: administratorius A. Jovaras, redaktorius prel. J. Gutauskas, Sv. Kazimiero draugijos pirm. J. Bliūdžius; stovi: buvę administratoriai K. Savonis ir J. Kašponis, bendradarbiai H. Ropius ir Z. Sledžiauskas

Infliacija graso bendrajai veiklai

AL. GIMANTAS

Ekonominiai šio kontinento negalavimai ir vis dar nesutramdoma infliacija gerokai atsiliepią ir lietuvišką gyvenimą. Yra pakankamai duomenų, įgalinančių matyti, kad dėl greitai besikeičiančių sąlygų, ypač dėl kylančių kainų, dalis lietuviškų užsimojimų negalės būti įgyvendinti, o kiti sumanymai ar projektai turi būti mažinami, šalinami. Tai įneš kaikiurių disonansų ir mūsų veiklon, pareiklaus didesnių materialinių išpaieigojimų, jei norėsime išlaikyti dabartinį lygį. O ką jau bekalbėti apie pastangas nepasitenkinti vidutiniškumu.

Iš pirmo žvilgsnio gal ir keistokai skambės tvirtinimas, kad mūsų veiklos pagrindą sudaro pinigais, bet jei neturėsime pakakamai lėšų finansavimui visų jų plačių ir šakotų veiklos bary, veltui bus mūsų ir didžiausios pastangos, darbas, užsidedimas. Brangsta paštas, telegrafas ir telefonas, susisiekiimas (skystasis kuras, autovežimiai, lėktuvai, traukiniai ir autobusų bilietai), brangsta visi kiti patarnavimai, popierius, spaustuvės dažai, ma-

Jo pulkas nenorėjo pasiduoti sovietams

A. a. Lietuvos kariuomenės majorą Joną Brizgį prisimenant

S. JURAS

Spaudoje teko skaityti apie vysk. Vincento Brizgio 70 metų amžiaus sukačių. Beskaitant prisiminė tas momentas, kai Lietuvoje du jauni kunigai — V. Brizgys ir V. Padolskis buvo konsekruoti vyskupais. Tai buvo ypač didelė staigmena ne tik Lietuvos dvasiškajai, bet ir visiems tikintiesiems. Vieną rytą i karininkų ramovė-valgyklą atvykęs vyr. ltn. Jonas Brizgys pusrųčių su pasididžiavimu kreipėsi į mus — paskutinės laidos Lietuvos Karo Mokyklos karininkus, kurie buvome tiek amžiumi, tiek laipsniu už jį jaunesni: “Vaikai (taip mus vadino), nuo šandien jūs nebeteip gerbsite savo “tėvą” (tėvu mes jį vadinome), nes m a n o labai artimas giminaitis yra paskirtas vyskupu ir jums, neklaužados, aš galėsiu daugiau įvartyti paklusnumo kaip iki šiol.” A. a. Jona teko pažinti kaip gerą ir humoro turintį žmogų, pavyzdiną ir drausmingą karininką, gilią patriotą.

Be reikalo tiek kartėlio išliejo dalis visuomenės Lietuvos kariuomenės atžvilgiu dėl Lietuvos nepriklausomybės netekimo, pamiršdami, jog kariuomenė privalėjo vykdyti įsakymus krašto vyriausybės. Lietuvos kariuomenės uždavinys buvo paruošti jaunimą savo krašto gynimui ir tautos laisvės išsaugojimui. Lietuvos jaunimas, ypač kaimo, kuris sudarė daugumą, perėjęs apmokymą kariuomenėje, įgavo patyrimą kaip ginklą vartoti, bet kartu ir dvasinės stiprybės bei gilaus supratimo už kokių idealus aukoti gyvenimą. Mūsų tautos praeitis liudija, kad Lietuvos kariuomenė mokojo savo kraštą ginti visais laikais. Ji būtų atlikusi savo pareigą ir ši syki, jeigu Lietuvos

vyriausybė būtų radusi vienintelį sprendimą. Kad Lietuvos kariuomenė tokia buvo, rodo kad ir a. a. mjr. Jono Brizgio žygis. Pastarasis, matydamas, kad išleidimas svetimoms kariuomenės ir savo kraštą yra Trojos arklio įvedimas, užuot klausęs tuometinio kariuomenės vado gen. Vitkausko nedaryti jokių išsišokimų prieš įvygjančią Sovietų Sąjungos kariuomenę, ryžosi savarankiškam žygiui. Pavaduodamas tuo metu pulko vadą, kaip batalijono vadą, 9 pulką paruošė žygiui ir išžygiavo Vokietijos link. Tikslas: perėjus Vokietijos sieną ir gavus to krašto vyriausybės leidimą, organizuotis ir būti kovotojų eilėse, užuot pasilikus savaime krašte ir pasidavus sovietams. Tačiau tas a. a. mjr. J. Brizgio žygis buvo to laiko Lietuvos vyriausybės sutrukdymas — pulkas grąžintas į kareivines, o šio žygio organizatoriai pašalinti iš pareigų, suimti ir išvežti nežinia kur. Nėra jokios abejonės, kad jie buvo okupanto nužudyti. Syki sutikęs vysk. V. Brizgį pasiteiravau apie Jono likimą. Vyskupas pareiškė, jog nuo suėmimo dienos iki šiol neteko sužinoti jo likimo, bet esąs ištikinas, kad jo nėra gyvųjų tarpe.

Mielas Jonai, mes lenkiame galvas prieš tavo parodytą ryžtą. Garbė kritusiems už tautos laisvę. “Tas nevertas laisvės, kas negina jos.” Visa širdimi tikiame, jog Tu atlikai prisimtas pareigas ir nesulaužei duotos priesaikos tiek Dievui, tiek ir tėvynei Lietuvai. Tavo auka ant Tėvynės aukuro mūsų visus, tiek tėvų žemeje, tiek išblaškytus po platumų pasaulį, įpareigoja grąžinti tautai laisvę ir nepriklausomybę.

Medžiotojų ir Žūkautojų Klubo “Tauras” nariui

ANTANUI ADOMAVIČIUI

mirus, jo žmonai MORTAI, dukrai DANAI ir

visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą —

Klubo direktorių taryba ir nariai

A+A

ANTANUI ADOMAVIČIUI

mirus, jo žmoną MORTĄ, dukrelę DANUTĘ, pusbrolių JONĄ MAZILIAUSKĄ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. C. Venckai

P. A. Skilandžiūnai

J. O. Inčiūrai

S. A. Kavaliauskai

A+A

MARIJONAI GALBUOGIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukterį BIRUTĘ, ANTANAITIENĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

K. J. Januškevičiai

M. Juodis

O. Savickienė

S. A. Šukaicičiai

A+A

LEONARDUI KASPERIŪNIUI

mirus, jo žmoną NASTUTĘ, dukrą GRAŽINĄ, sūnų JUOŽĄ bei jų šeimas liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Stratford, Ont.

J. D. Labuckai

Mylimai MOTINAI

Lietuvoje mirus, medžiotojų ir žūkautojų klubo

“Tauras” narius STASĮ ir BRONIŲ MACKEVI-

ČIUS bei jų artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Klubo direktorių taryba ir nariai

vių Operos spektakliai susilaukė žymiai mažiau žiūrovų iš tolimesnių vietovių, kurių, bent iki šiol, niekada netrukdo tiek iš JAV, tiek iš Kanados.

Problema jau aktuali ir mūsų pačių tarpe. Derėtų ne bėgti nuo jos, bet bandyti giliau įžvelgti ir įieškoti kelių ir būdų, kaip su ja tvarkytis, kad kuo mažiau būtų pažeista ar sujaukta lietuviškoji veikla, bendrieji pasireiškimai. Grynai versliniškai žvelgiant, jei kyla pagaminimo kaina, reikia kelti ir pardavimo kainą. Lietuviškąja-

me pasauli tai nebūtų aukštinę taisyklė, nes kiekvienas kainos pakilimas gali reikšti ir mažėjimą skaitytojų, rėmėjų, dalyvių. Atseit, šie rimti, finansus liečiant reiškiniai turėtų būti svarstomi ir sprendimai daromi kiek kitokioje dvasioje, žinant, kad daug kam mūsų nauji ir didesni materialiniai išpaieigojimai nevisada būtų įkandami, nes ir bendrųjų gyvenimo išlaidų pakilimas gerokai yra pakaitęs neviešos šeimos finansinį balansą. Iš to jau sekty visos kitos išvados ir galimi sprendimai.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

JUNGIA KOLCHOZUS

"Tiesos" 83 nr. pusantro puslapio yra paskirta pirmiesiems šiaulėnų tarpukinio susivienijimo žingsniams. Tuo tarpukiniu susivienijimu vadinamas eksperimentinio pobūdžio devynių kolchozų sujungimas Radviliškio rajono pietinėje dalyje, pasižymintioje nederlingomis žemėmis. Apie 27.000 ha žemės dabar turės devyni jungtųjų kolchozai — "Artojo", "Ateities", "Kelio į šviesą", K. Poželos, "Giedros", "Komjaunimo", "Miciūrinio", "Tarybinės žemės" ir Sankoto. Jų pagrindiniai centrai bus Sankote ir Šiaulėnuose. Kolchozų sujungimo iniciatorius yra sovietų kompartijos vadas L. Brežnevus, kuriam rūpi "vis didesnės atsakomybės, iniciatyvos, praktinio reiklumo, socialistinio nuokimo ugdymas, samonijos drausmės ir nepakantumo trūkumams skiepijimas". "Tiesa" nuotraukomis iliustruotame pranešime rašo: "Partinio aktyvo susirinkimo dalyviai įdomiai išlausė LKP Radviliškio rajono komiteto I sekr. P. Sidlauskio pranešimą apie drg. L. Brežnevo kalbos iškilmingame posėdyje Alma Atoje, skirtame plėšinių įsisavinimo 20-osioms metinėms, teiginis ir išvadas bei tarpukinio susivienijimo komunistų uždavinius, spartinant gyvulininkystės kompleksų statybą, didinant žemės ūkio specializavimą ir koncentravimą..." Šaukote planuojama kasmet išauginti 4.000 vėsių, Šiaulėnuose — 12.000 kiaulių. Iš visko matyti, kad kolchozų jungimo motyvai yra partinio pobūdžio, siekia vis labiau pajungti lietuvių kompartijai ir maskvinei rusinimo politikai.

NAUJA DRAUGIJA

Vilniuje gegužės 17 d. įvyko steigiamasis Knygos Bičiulių Draugijos suvažiavimas. Draugijos tikslus "Tiesos" 109 nr. atskleidė organizacinio komiteto pirm. J. Nekrošius: "Kaip geriau dirbti su knyga, susigaudyti leidinių jūroje, komplektuoti, klasifikuoti, saugoti literatūrą, pagaliau surasti ją? Padėti spresti šiuos ir panašius klausimus, apjungti knygos bičiulių veiklą, ją koordinuoti ir turi naujai steigiamą masišką visuomeninę organizaciją..." J. Nekrošius žada talkinti bibliotekoms, tobulinti visuomeninės literatūros platinimo būdus, steigti visuomeninius pagrindais liaudies knygynus, kioskus, mokyklų kooperatyvus ir bibliotekas, organizuoti politines, mokslines, grožines, meno, jaunimo, vaikų knygos klubus. Suvažiavime begli buvo pabrėžta, kad visiem šiem darbam vadovaus kompartija. Jame taipgi paaiškėjo, kad Maskva yra nutarusi įsteigti sąjunginę Knygos Bičiulių Draugiją, kurios įstatai jau buvo pateikti lietuviškojo skryčiaus steigėjams. Jie taip pat turėjo išrinkti savo atstovus į tos sovietinės draugijos steigiamąjį suvažiavimą. Iš Maskvos atėjusi iniciatyva perša mintį, kad ši draugija greičiausiai bus panaudota propagandos ir ideologinio auklėjimo reikalmams.

KARO PALIKIMAS

Nors jau praėjo 30 metų nuo II D. karo užbaigos Lietuvos žemėje, nuo paliktų sprogmenų vis dar žįsta žmonės, daugiausia paaugliai. Balandžio 11 d. Klaipėdoje susisprogdino šešioklis gimnazistas Algirdas Bitkevičius, bandęs krapštyti iš draugo gautus sprogmenis savo namuose. Prokuratūros darbuotojai tokių sprogmenų rado pas gimnazistus Krakauską, Grabliauską ir Blaškevičių. Leonas Brazulis "Tiesos" 55 nr. pateikia platesnių duomenų apie pokarinį išminuotojų darbą. Vien tik Marijampolės ir kituose kaimyniniuose rajonuose J. Kaminskis su savo draugais surado ir sunaikino daugiau kaip 7.000 bombų, minų, patrankų sviedinių, granatų. Paliktų sprogmenų gausa pasižymėjo ir sostinė Vilnius: "Mūsų respublikos sostinėje

beveik pusei tūkstančio įvairiausių sprogmenų siaubingą "geluonį" ištraukė karininko Juozo Rudžio vadovaujami išminuotojai. Bene labiausiai jiems nepamirštami prieš keletą metų atlikti Antakalnio gatvės platinimo ir tiesinimo darbai. Nuėmus storą žemės sluoksnį, ekskavatorius atrausė krūvą minosvaizdžio "kiaušinių". Žmonės išgąsdino pavojus — iš rankų tarytum krito įnagiai. Tik budint išminuotojams, jie jautėsi ramiau. Netrukus atsivėrė dar kelios duobės su šaudmenimis..." Nuo minų palyginti dar neseniai buvo išvalyta Venta. Išminuotojai per paskutinį dešimtmetį Tauragės rajone ir gretimose apylinkėse sunaikino 46.957 įvairaus kalibro sprogmenis. Pasak L. Brazulio, visi Lietuvoje surasti sprogmenys vos bentilptų į kelis sunkiasvorius traukinius.

DIRBS JAKUTIJOJE

Lietuvos studentai vasaros atostogų metu nuo 1965 m. dirba tolimajame Sibire. Jiem jau teko prайkauoti Kazachijoje, Turkmėnijoje, Altajaus, Tiūmenės ir Tomsko srityse, o šia vasarą jie vyks į Jakutijos autonominę respubliką. Algirdas Kunčinas, išvažiuojamojo būrio "Lietuva-74" komisaras, "Komjaunimo Tiesos" 105 nr. pasakoja: "Akademiniis jaunimas čia atlieka 80% visų statybos darbų, nes amžino išalio zonoje statyti galima tik trumpučiais vasaros mėnesiais. Be mūsų respublikos atstovų, šiemet Jakutijoje dirbūsios Estijos, Kirgizijos, Gorkio, Chabarovsko studentai. Lietuvos išvažiuojamasis būrys iškurs netoli respublikos sostinės Jakutsko: apie 500 studentų dirbusios pačiame Jakutске, kiti — Pokrovsko statybinių medžiagų kombinatė. Jie remontuos pagrindinę Jakutsko gatvę, statys gyvenamuosius namus, pramonės objektus. Sutartis pasirašiusių statybinių organizacijų vadovai pageidavo, kad atvykę studentai jau būtų dirbę statybose. Tai visiškai suprantama, nes šios organizacijos apmoka studentų kelionės išlaidas. Planuojama, kad studento išdirbio vidurkis turi siekti 4000 rb. Kol kas tokio išdirbio Lietuvos išvažiuojamieji būriai nėra pasiekę..." Taigi, tu lietuvių studentų ši kartą laukia sunkesnis darbas nei kitais metais.

BALTIOS VANDENYS

Vilniuj dvi dienas posėdžiavo sąjunginė tarptautinė taryba, kuri rūpinasi Baltijos vandenų švara. Sovietų valstybinės vandens telkinių apsaugos inspekcijos viršininkas P. Šternovas nusivietė Helsinkyje pasirašytos tarptautinės konvencijos reikšmę Baltijos aplinkos apsaugai. Jis taipgi priminė, kad šios konvencijos dalyvis yra Lietuva, Latvija ir Estija, išsipaieigojusios imtis visų galimų priemonių, kad Baltija nebūt teršiama iš laivų ir iš sausumos. Su tomis priemonėmis tarybos narius supažindino vietinio žemės ūkio "ministerio" pavaduotojas S. Juozapavičius.

PAVERGEJŲ GARBEI

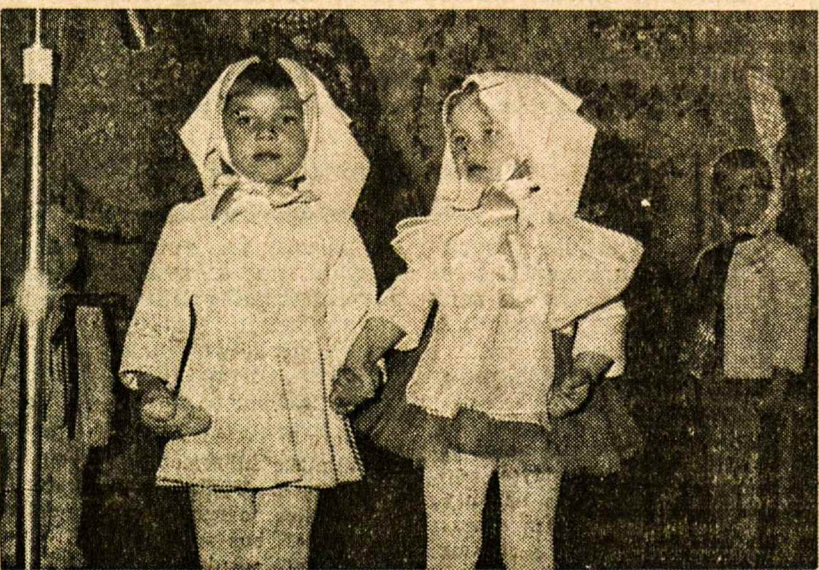
Klaipėdos šokių šventė "Prie gintarinės Baltijos" gegužės 25 d. buvo pradėta propagandinė duoklė Sovietų Sąjungai už Lietuvos "išvadavimą" prieš 30 metų. Šia proga bus surengtos dainų šventės visuose rajonuose bei miestuose. Kauniečiai savo duoklę tokią šventę jau atidavė birželio 1 d. Pagrindinis to sovietinio "išvadavimo" minėjimas bus surengtas Vilniaus sporto rūmuose liepos 12 d., dalyvaujant pajėgiausiems saviveiklos kolektyvams, o liepos 13 d. bus masinės vaikštynės Vingio parke. Nelemtąjam "išvadavimui" bus skirtas ir Lietuvos profsąjungų ir respublikinis turistų sąskrydis Vilkutypje, Panevėžio rajone, liepos 12-14 d., vandens ir oro sporto šventė prie Kauno marių liepos 27 d.

V. Kst.

VANCOUVER, B. C.

TAUTYVIŲ FESTIVALIS "Folkfest 74" rengiamas liepos 1-7 d. d. Vankuveryje, Viktorijoje, Kamloose, Kelowna ir Prince George. Pagrindinis jo organizatorius yra buvęs laikraštinkas Norbert Rogan, rumunų kilmės kanadietis, kurį laiką gyvenęs Toronte. Br. Kolumbijoje yra apie 300 įvairių tautinių grupių. Dalyvaujančių grupių programa prasidės Dominijos Diena ryšium su Vankuverio Granville Mall atidarymu ir baigsis liepos 7 d. visos Br.

Kolumbijos tautybių festivalių Stanley Parke. Organizatoriai tam reikalui yra gavę iš federacinės vyriausybės \$34.000 paramą ir tikisi gauti jos dar iš provincinės vyriausybės bei miesto savivaldybės. Vankuverio miesto burmistras Art Phillips pasakė liepos 1-7 savaitę kultūros savaitę. Ar lietuviai joje dalyvauja, iki šiol neteko girdėti. Gausiausios grupės Vankuveryje yra kiniečiai, graikai, indiečiai, japonai, portugalai, ukrainiečiai ir kt. RŠ.

"Dvi vištytės baltos" — E. Gerasimavičiūtė ir Z. Lapinskaitė, Toronto vaikų darselio mažosios atstovės, atlieka programą Velykų bobutės karnavale Toronto Prisiškėtimo parapijos salėje.

Mergaičių choras "Aidas", ruošdamasis kelionei Europon, surengė Hamiltone vakarą, kuriame dalyvavo daug svečių ir viešnių. Nuotraukoje iš kairės: R. Pleinienė, Wentworth County apylinkės pirm. Anne Jones, "Aido" organizatorius ir reikalų vedėjas J. Pleinys

HAMILTON

SIBIRINIŲ TREIMŲ MINĖJIMAS

MAS rengiamas kartu su latviais ir estais birželio 16 d. šia tvarka: 11 v. r. Mišios ir "Liberia" AV parapijos šventovėje. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavom. 2 v. p. p. latvių vasaros stovykloje Sidrabene bus oficialioji dalis (važiuoti 5-ju keliu Waterdawn pusėn ir po kelių mylių, prie Appleby Line, sukti į kairę). Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas buv. Kanados komunistų partijos narys J. Kolasky. Meninę dalį atliks mergaičių choras "Aidas". Minėjime dalyvaus Hamiltono ir Burlingtono burmistrai, visi Hamiltono parlamentarai, spaudos, radijo ir televizijos atstovai. Tad atvykime visi į minėjimą, parodydami, kad neužmiršome savo pavergtųjų brolių ir sesių, okupantų daromų skriaudų Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

APYLINKĖS VALDYBOS, visų organizacijų pirmininkų — atstovų ir kr. tarybos narių bendras posėdis šaukiamas birželio 13 d. AV par. salėje 7 v. v. Numatoma apsvaistyti ateinančiais metais KLB Hamiltono apylinkės 25-rių metų gyvavimo suaktyvinti, surengiant XXI Kanados Lietuvos Dienos progą pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ar dainų šventę, tautybių karavoną Gage parke reikalus ir kt. Posėdyje — susirinkimas kviečiami dalyvauti į šia hamiltoniečiai, kuriems rūpi mūsų kolonijos ir Kanados lietuvių bendruomenės.

St. Catharines, Ont.

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie daugiau ar mažiau man padėjo suruošti 25 metų Pranciškonų Misijos įsikūrimo ir veiklos minėjimą St. Catharines mieste. Nėra žodžių išreikšti padėką solistams St. Barui ir G. Capkauskieniui už nepaprastą koncertą bei jų akompaniatoriui J. Govėdui. Dėkoju Tėvui Jonui Dyburiui už invokaciją, už gražią šokių programą vadovėi St. Zubrickienei bei visam "Nemunui — Nemunėliui", už gėles bufaličiams R. Masiliūnams ir dr. Mažeikoms, kalbėtojams S. Janušoniui, K. Stankevičiui, A. Setikiui. Nuoširdi padėka J. Zubrickienei už kondensuotą programos pranešimą, scenos puošėjų ir šviesų tvarkytojų A. Zubrickių. Dėkoju jėlimo bei vietų tvarkytojams — P. Meškauskui, J. Dainorai, K. Bogušui, V. ir J. Zubrickaitėms. Dėkoju šiltų ir šaltų gerimų tvarkytojui už sąžiningą darbą J. Šarapnicui bei jo talkininkams A. Panumui, P. Dauginiui, B. Racevičiui, J. Paukščiui. Dėkoju aprūpintojams maistu — Petronėlei ir Jonui Kalainiams, talkininkams — O. Sukienei, D. Setikaitėi, A. E. Kuračiams, J. V. Žemaičiams, A. Dainorienei, O. Meškauskieniui. Padėka O. Sukienei ir J. Tumulėnienėi už tortus, A. Bieliūnienėi už sūrius ir dovanas, P. G. Adomėnams už dovanas. Padėka loterijos staliukų aukotojams: L. Markeliui, A. Panumams, J. Skeivelams, SLA 278 kuopai, A. Visockiui, A. Zubrickui, P. Dauginams. Taipgi padėka V. Žemaitienei ir Aldonai Zubrickienei už gražų loterijos pravedimą.

Nuoširdi padėka Kanados lietuvių katalikų sielovados atstovui D. G. prelatai dr. J. Tadaraukui už gražų jubilėjinį pamokslą, koncelebrantams padėkos Mišiose — Tėv. A. Simanavičiui, Tėv. J. Dyburiui, Tėv. B. Mikalauskui, Tėv. R. Sakaliui, solistei G. Capkauskieniui už giedojimą ir A. Paulioniui už vargonavimą.

Padėka už svečių globą A. E. Kuračiams ir J. P. Skeivelams, taipgi J. R. Simanavičiui už paramą per radiją ir televiziją.

Padėka visiems už sveikinimus, įvertinimą praecities vargų bei gražius linkėjimus atėdai. Visiems, visiems nuoširdus ačiū!

Su pagarba ir dėkingumu —

Tėvas Juvenalis Liauba, OFM

AR JAU ATNAUJINOT "TEVIŠKES ŽIBURIŲ" PRENUMERATĄ?

VILNIAUS KRASTO

gos suvažiavime Paris m. dalyvaus ir grupė vilniečių iš Hamiltono.

TAUTYBIŲ KARAVANE birželio 22-23 d. d. Gage parke bus atstovaujami ir lietuviai. Apylinkės valdyba turės savo palapinę ir įvairius lietuviškus skanėstus. Meninę programos dalį, šalia kitų tautybių, atliks "Gyvataras".

LVS "RAMOVĖ" visuotinis skyrių atstovų suvažiavimas įvyko gegužės 25-26 d. d. Hamiltono skyriui atstovavo ramovėnas A. Ruzgys. K. B.

KLB MOTERŲ DRAUGIOS HAMILTONO SKYRIAUS susirinkimas gegužės 29 d. buvo gausus. Nors buvo paprastas darbo dienos vakaras, bet ir iš tolimesnių apylinkių narės pasistengė dalyvauti. Susirinkimas išlausė valdybos bei revizijos pranešimų ir paprašė valdybą toliau tęsti darbą. Skyriui sėkmingai vadovauja M. Vaitonienė — pirm., K. Blekaitienė — sekr. ir E. Kybartienė — išd. Didžiausias Hamiltono katalikų moterų šios vasaros rūpestis yra atitinkamai pasiruošti paminėti skryčiaus 25 metų sukaktį. Šitokias suaktyvinti Dienos progą pirmąją Kanados lietuvių tautinių šokių ar dainų šventę, tautybių karavoną Gage parke reikalus ir kt. Posėdyje — susirinkimas kviečiami dalyvauti į šia hamiltoniečiai, kuriems rūpi mūsų kolonijos ir Kanados lietuvių bendruomenės.

SAULIŲ KUOPA rengia Jonines birželio 22 d. Medžiotojų ir Žūklautojų Klubo "Giedraitis" šaudykloje. Pradžią 12 val. Bus gera loterija, laužas, muzika ir šokiai. Saulės paruoš užkandžius, o režisėrė Elena Dauguvietė — Kudabienė vadovaus programai prie laužo. Kas norės, galės išbandyti savo laimę šaudykloje — galės dalyvauti 22 kalibro ir lėkščių šaudyme. Kviečiami visi šauliai iš Hamiltono ir kitų kuopų, medžiotojai, žūklautojai ir visi kiti. Bus proga gražiai pabendrauti, pabavoti gamtoje ir atitrūkti nuo miesto triukšmo, o gal rasti ir paprasto žiedą. Iš Hamiltono reikia važiuoti 6 kelių į pietus Caledonia link. Pervaziavus tiltą per Grand River, sukti antrąją gatvę į kairę (Wigton St.). Pavažiavus apie 1½ mylios, kairėje pusėje yra York Rd. Sukti į tą kelią ir apytikriai už 1½ mylios rasti šaudyklą. Bus iškelta vėliava ir paženklinėti keliai.

Jau nustatyta data moterų šaulių rengiamam gegužinėi-įsivykai, būtent, sekmadienis, rugpjūčio 18, ten kur ir Joninės. Pelnas bus skiriamas spaudai parenti. Ad.

SLA 72 KUOPA ruošia išvyką-gegužinę hodo 28, sekmadienį, A. Padolskio sodyboje Paris, Ont. Ten yra tvenkinys, kurį pripildo iš kalno tekantis šaltinio vanduo. Sodybos aikštės yra apaugusios medžiais, savininko kruopščiai sutvarkytos, nes per visą vasarą jos nuomojamos organizacijoms. Vietos yra pakankamai tūkstanečiui dalyvių. Tik kanadiečių karo veteranų gegužinėse dalyvauja iki 600 svečių.

Siais metais SLA 72 kuopos tikslas iš gauto pelno jamžinti okupuotos Lietuvos patriotą Vytautą Simo-kaitį. Jo vardu bus įsteigta ir Kanada Lietuvių Fondą \$100. V. Simo-kaitis nebeapkęsdamas komunistinės Rusijos žiaurios okupacijos mėgino skrendantį lėktuvą iš Palangos nukreipti į Švediją, bet žygis buvo nesėkmingas — buvo nuteistas mirtimi, bet bausmė buvo pakeista į 15 metų kalėjimo. SLA 72 kuopa lėšų teikimui paruošė loteriją. Geradariai jau paaukojo \$25: J. Paukštys; \$20: J. Girevičius; \$15: Geradaris; \$10: P. Dauginas, V. Matukaitis, V. Bagdonas, R. Matukaitis, A. Repčys, A. Višockas; \$5: V. Triponas.

I SLA gegužinę katarinietėiai ir šiais metais organizuojasi vykti autobusais. Informacijų teirautis pas K. Jasevičių 934-3433. Perna nevisi dėl vietos stokos galėjo patekti į autobusą.

Gegužinėje ir šiais metais programą paruošė ir praves Stasė Verbickaitė-Zubrickienė iš St. Cathrines, Ont. Valdyba

PAGERBTAS E. LENGNIKAS. Gegužės 26 d. Jaunimo Centre susirinko "Talkos" valdybos ir komitetų nariai, tarnautojai, "Paramos", Prisiškėtimo parapijos bankelių atstovai bei vedėjai ir buvęs "Talkos" valdybos pirm. E. Sudikas su Ponia iš Toronto. Mons. dr. J. Tadarauskas sukalbėjo maldą. Visiems pasitiprinus skaniai paruošta vakariene, prasidėjo trumpa oficiali pagerbimo dalis. Vicepirm. J. Bulionis trumpu žodžiu priminė Kauno laikus, kur užsimėgė pirmoji pažintis. Pirmas ilgesnių žodžių sveikino mons. dr. J. Tadarauskas, išskeldamas suaktyvintinko nuopelnus Hamiltono kolonijai ir parapijai, kurioje jis buvo šventovės statybos komiteto išdinininku. Bankelio išd. St. J. Dalius supažindino svečius su E. Lengniko nuotėtu gyvenimo keliu ir atliktais darbais. Sveikino apyl. valdybos pirm. L. Skripukitę, "Paramos" bankelio sekr. S. Masilius, Prisiškėtimo parapijos bankelio vedėjas J. Varanavičius, buvęs "Talkos" pirm. E. Sudikas, naujasis "Talkos" vedėjas P. Vaitonis. "Talkos" valdybos pirm. A. Vainauskas užbaigė sveikinimus, įteikdamas visų dalyvių vardu dovaną — menišką portretą. E. Lengnikas padėkojo už suruoštą pagerbimą ir dovaną. Vakaro dalyviai skirstėsi, linkėdami suaktyvintinkui E. Lengnikui su Ponia geros sveikatos ir dar ilgo darbingo amžiaus. Stasys Dalius

TORONTISKIO KARAVANO — tautybių savaitės įėjimo pasai platunami ir Hamiltono. Bus 57 paviljonai, jų tarpe ir lietuvių "Vilnius", birželio 22 — liepos 1 d. d. Pasų kaina — \$3, po birželio 15 d. — \$4. Vaikams, lankantiems paviljonus su tėvais, įėjimas nemokamas. Informacijų ir pasų reikalui kreiptis į Antaną Gudinską tel. 547-1967.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadienis - ketvirtadienis nuo 10 iki 5 val., penktadienis nuo 10 iki 7 val., šeštadienis nuo 9 iki 12 val. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadienis uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$5.000.000

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.)..... 6% santaupos (no š. m. liepos 1 d.)..... 8½% term. depozitus 1 m. 9½% IMAME UŽ: asmenines paskolas 12% nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir putkūs dešros gaminiai

Skanėstai —

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 526-8468 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510 • LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESA rugsėjo 28-29 d.d. Čikagoje rengia ALTA. Jos pirm. dr. K. Bobelio pranešimu, šių kas penkeri metai rengiamų kongresų pagrindinis tikslas yra parodyti amerikiečių visuomenei lietuvių vienybę, atskleisti Sovietų Sąjungos Lietuvai daroma skriauda, atkreipti JAV politikų dėmesį į pavojų, kurį sudaro pasitikėjimas sovietų pažadais. Dr. K. Bobelis džiaugiasi P. A. Brazinskų išlaisvinimu, prie kurio daug prisidėjo ALTOS raginimas lietuviams rašyti laiškus ar siųsti telegramas Turki-jos vadams. Tokių laišku bei telegramų Turkija susilaukė apie 1.000. Šiuo metu ALTA pagrindinį dėmesį skiria Simo Kudirkos klausimo kėlimui JAV senate, atstovų rūmuose, Valstybės Departamente, Baltuosiuose Rūmuose bei kitose institucijose ir amerikiečių spaudoje.

JAV LB SVIETIMO TARYBOS pirm. Stasys Rudys ir krašto valdybos vicepirm. Aušra Mačiulaitė-Zerr aplankė etninių studijų skryčiaus direktorių J. A. Carpenter JAV sveikatos, švietimo ir socialinės gerovės departamente. Jam buvo įteiktas raštas, prašantis finansinės paramos lietuvių švietimui iš JAV kongreso paskirtos \$25 milijonų sumos etninių grupių reikalmams. Tokių prašymų svarstymas jau pradėtas gegužės 28 d.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ SUVAŽIAVIMAS gegužės 25-26 d.d. įvyko Čikagos Jaunimo Centro patalpose. Be uždary posėdžių, buvo dvi viešos paskaitos: prof. dr. Vyt. Vardžio — "Brežnevo tautybių politika ir Lietuva", prof. dr. Ant. Macieinos — "Būsimoji mūsų veikla, jos kryptys, uždaviniai ir būdai". Autoriui nedalyvaujant, šia paskaitą perskaitė Rimas Rudys. Minėtinas taip pat ir viešas simpoziumas "Ateities valstybinės santvarkos vizija", kuriame apie religiją kalbėjo kun. dr. J. Grabyras, apie Lietuvos ekonomiką — prof. dr. F. Palubinskis, apie techniką — inž. A. Sabalis. Jie pažėrė daug idomų ir gal net kontroversinių minčių, sukėlusių plačias diskusijas. Rež. E. Dauguvietės-Kudabienės vadovaujamas Kanados hamiltoniečių "Aukuras" suvadino ištrauką iš V. Alanto komedijos "Šlaupis uždangos" ir naująją A. Kairio dramą "Žmogus ir tiltas". Humoristinis eilėraščių dalyvių linksminio Aloyzas Baronas.

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS metinį seimą centro valdyba rengia rugpjūčio 21 d. Niujorke, Commodore Hotel viešbutyje, Park Ave. ir 42nd St. sankryžoje. Dalyviai iš anksto prašomi užsisakyti kambarius tel. 212-MUG-6000. Jų kaina — nuo \$17. Numatomi trys pranešimai: mons. V. Balčiūno — "Šventieji Metai ir pasaulio lietuvių kunigų suvažiavimas Romoje 1975 m. vasarą", prof. dr. A. Damašio — "Lietuvių katalikų pasauliečių katalikų tarnyboje", kun. K. Pugevicius — "JAV Lietuvių Katalikų Tarnyba ir jos faktinė padėtis". Suvažiavime dalyvaujantys kunigai prašomi atsivešti albą ir stulą koncelebracinėms Mišioms, kurios bus laikomos suvažiavimo salėje.

AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS tarybos rinkimus nutarta vykdyti šių metų pabaigoje ir suaukti išrinktųjų sesiją. Šis nutarimas buvo padarytas pas JAV LB krašto valdybos pirm. J. Gailą, kurį Chery Hill, N.J., aplankė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centro Čikagoje vadovė Jūratė Jasaitė, Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Vytautas Maciūnas iš Filadelfijos ir vicepirm. Jonas Vainius iš Niujorko.

Kolumbija

BOGOTOS LITUANISTIKOS KURSAMS Kolumbijoje viešėjęs PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys atvežė brangią dovaną — visą seriją lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, geografinių vadovėlių, lietuvių kalbos pratimų ir skaitinių. Šia dovaną parūpino PLB valdybos vicepirm. švietimo reikalams J. Kavaliūnas. Už gautas mokslo priemones dėkoja Kolumbijos LB Bogotos apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. dr. J. Zarakos. Ji taipgi praneša, kad šiuo metu kursai neveikia, bet juos tikimasi atgaivinti. Tėvai ir jaunuoliai iš atsiųstų pavyzdžių galės užsisakyti reikiamas knygas iš JAV per pirm. dr. J. Zaraką tel. 44-6469.

ADV. JONAS TOTORAITIS mirė Medeline gegužės 28 d. ir buvo palaidotas šio miesto kapinėse. Veliomis paliko žmoną Petronėlę Medelinę, III, dukrą Virginiją su šeima — Worcester, Mass.

Argentina

DVI TORONTO LIETUVAITES — Laima Gustainytė ir Gabija Juozapavičiūtė iš Brazilijos buvo užsukusios į Argentinos sostinę Buenos Aires. Argentinos Lietuvių Centre gegužės 24 d. surengtose vaišėse viešniais iš Kanados pasveikino Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Argentinos skryčiaus pirm. Nelida Zavickaitė, Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. Artūras Mitičius. Viešioms skirtame pobūvyje dalyvavo daug vietinio jaunimo, AL Centro pirm. A. Ruplėnas, SLA pirm. R. Stalioraitis, kun. A. Steig-

vila ir eilė kitų visuomenės veikėjų. L. Gustainytė ir G. Juozapavičiūtė aplankė Aušros Vartų parapiją Avellanedoje, apžiūrėjo bažnyčią, lietuvių muziejų, dvisavaitraščio "Laiakas" spaustuve, G. Juozapavičiūtė gegužės 26 d. dalyvavo jaunimo susirinkime Aušros Vartų parapijoje.

MINDAUGO DRAUGIJA Berisse metinių pobūviu paminėjo 43-čiuosius veiklos metus. Trumpa praėjusių metų apžvalga padarė Elena Saulienė, o mirusieji nariai buvo pagerbti atsisojimu. Programai vadovavo Zuzana Mikelaitienė. Ją atliko jaunoji sol. Adriana Jocyte, jos sesutė Klaudija, padainavusi dainelę ir padeklamavusi eilėraštį. Tautinių šokių pašoko dvi "Pumpurėlių" grupės. Mindaugo Draugijos naująją valdybą sudaro: pirm. Zuzana Mikelaitienė, vicepirm. Francisco Persico, I sekr. Luis Mikelaitis, II sekr. Adolfas Pamparas, I išd. Albertas Griška, II išd. Bronius Marcinkevičius, nariai Joana Stokienienė, Juozas Bukauskas ir Stefanija Šišlauskienė.

Australija

HUMORO IR SATYROS VAKARĄ Melburno Lietuvių Namuose surengė moterų komitetas, telkiantis lėšas savaitraščio "Mūsų Pastogė" spaustuvės mašinoms įsigyti. Dainų, vaidybos ir skaitymo programą atliko: p.p. Baltruškonienė, Matukevičienė, Sodaitienė, Karžienė, Balčiūnienė, Sidlauskienė, Miedlažys, Sidlauskas, Ziedas, Aras ir kt. Bene labiausiai visus nustebino ALB Melburno apylinkės pirm. Albinas Pocius, paskaitęs savo feljetoną apie solidarumo mokestį.

ALB GEELONGO APYLINKĖ savo metiniame susirinkime apžvelgė nuveiktus darbus, patikrino finansinę apyskaitą ir išrinkdo naują valdybą dvejų metų kadencijai: pirm. dr. S. Skapinską, vicepirm. M. Kymančą, sekr. A. Skėrį, išd. A. Obeliūną, kultūros reikalų vadovę C. Vaitkeuskienę, salės administratorių V. Stukevičių, darbų vadovą F. Andrikonį, narius P. Mažylį ir Z. Mikolaitį.

Izraelis

MISIONIERIUI JERONIMUI PETRAUSKUI, OFM, padaryta sėkminga operacija. Ligonis jau pasveiko ir vėl pradėjo darbuoti pranciškonų misijoje Jeruzalėje.

Italija

MONS. A. J. BACKIS, laikinai gyvenęs Sv. Kazimiero lietuvių kolegijoje, išsikėlė į Vatikaną. Jo naujasis adresas: Ospizio Santa Marta, 00120 — Città del Vaticano, Italy.

Britanija

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOJE gegužės 10-12 d.d. viešėjo Europos lietuvių vysk. A. Deksnys, pravedęs dvasinį parapijos susitelkimą, suteikęs Sutvirtinimo sakramentą Kristinai Bubliauskaitei. Gegužės 12 d. vysk. A. Deksnio Mišiomis buvo pradėtas lietuvių Katalikų Bendrijos sąskrydis, kuriame buvo gausių dalyvių ne tik iš Londono, bet ir kitų Britanijos miestų. Po pamaldų vysk. A. Deksnys pašventino naująją parapijos priestatą, suprojektuotą inž. R. Baublio, pastatytą M. Bajorino firmos. Tautinių spalvų kaspiną perkirpo Tower Hamlets burmistras G. Desmond. Po pietų įvyko meninė programa, kuriai vadovavo parapijos tarybos pirm. S. Kasparas. Ją atliko London

Carling Arts Foundation Toronto Maironio mokyklai paskyrė \$2000 paramą. Panaši parama buvo paskirta ir kitų tautybių kultūriniam vienietams. Čekiai buvo įteikti specialioje iškilnėje Carling alaus daryklos reprezentacinės patalpose Toronte. Iš kairės: P. Murauskas, Maironio mokyklos tėvų komiteto pirm., kroatų ansamblio "Zrinski Frankopan" atstovė, J. Kakevičienė, "T. Ziburių" administratorė, Caledonian Society of Scarboro pirm., teisėja I. Scotti, K. Pidzameck, bendrovės inspektorius, M. Cormick, paramos fondo reikalų vedėja, Sensory City '74 pirmininkė, ukrainiečių teatro atstovas

Kadaise visas bankelis tilpo jo portfely

Hamiltono bankelis "Talka" verčia naują savo veiklos lapą, norėdamas padėkoti kooperatininkui Ernestui Lengnikui, kuris po ilgos ir sėkmingos tarnybos pasitraukė į užtarnautą poilsį. Devyniolika metų jis išvermingai stovėjo Kredito Kooperatyvo "Talka" prieškalyje, būdamas vedėju ir eilę metų valdybos išdinininku. Šio darbo rezultatas: penkis milijonus dolerių peržengęs bankelio balansas ir kasmet iš gauto pelno tūkstantinės sumos lietuviškiems reikams. Dabar matome bankelį įsikūrusį nuosavose namuose, aptarnaujamą penkių sandomų tarnautojų. O buvo dienos, kai visas bankelis tilpo E. Lengniko portfelyje.

E. Lengnikas gimė 1900 m. vasario 20 d. Teresopolės ūkyje, Kybartų valsčiuje, Vilkaviškio apskr. Augo 7 brolių šeimoje. Tėvas, pažangus Suvalkių ūkininkas, buvo baigęs Liepojos gimnaziją ir Halles universitetą Vokietijoje agronomija. Caro laikais buvo nusipirkęs už 100.000 rb. didelį 660 ha ūkį, kuriame sėkmingai ūkininkavo. Lietuvos nepriklausomybės laikais palikta tik 80 ha. Buvo ne tik pažangus ūkininkas, bet ir susipratęs lietuvis, todėl savo vaikų neleidė į rusų pradžios mokyklą — pasamdė mokytoją, kuris visus mokė ir ruošė gimnazijai.

Taip paruoštas namuose, Ernestas 1910 m. išlaikė egzaminus į Tilžės realinę gimnaziją, kur buvo išleistas kartu su kitais broliais mokyti. Tais laikais Tilžės gimnazijoje dar buvo kasdien viena valanda skiriama ir lietuvių kalbai. Šioje gimnazijoje mokėsi iki 1916 m., kai, kilus karui, nebegalėjo grįžti į Lietuvą ir iš Rytprūsių turėjo pasitraukti į Austriją. Ten buvo internuotas civilių lageryje, kur išbuvo 3 metus. Lietuvon galėjo sugrįžti tik 1918 m. 1919 m. liepos mėn. buvo pašauktas į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo nepriklausomybės kovose lenkų, bolševikų ir bermontininkų frontuose. 1922 m. pavasarį buvo paleistas į atsargą vyr. puskarininkio laipsniu. Kaip dalyvavęs nepriklausomybės kovose vėliau gavo žemės sklypą Kaune, Zaliakalnyje, pasistatė namus.

Grįžęs iš kariuomenės, pradėjo dirbti Martyno Yčo banke, bet po metų, įsteigus Žemės Banką Kaune, perėjo dirbti ten. Betarnaudamas baigė buhalterijos kursų ir, įgijęs bankinio patyrimo, sėkmingai kopė

STASYS DALIUS

tarnyboje, pasiekdamas užsienio skyriaus vedėjo vietą. Darbas buvo surištas su įvairiais užpirkimais užsienyje, todėl važinėjo Žemės Banko reikais į Angliją, Švediją ir Vokietiją. Žemės Banke dirbo 16 m. Atėjus pirmajai bolševikų okupacijai, buvo atleistas iš darbo.

Lietuvoje, šalia tarnybos banke, buvo įsijungęs ir durpių gamybą. Su partneriu Stanevičium buvo gan plačiai išvystę šį darbą — jų žinioje dirbo keletas šimtų darbininkų. Turėjo supirkę visas modernias durpių gamybos mašinas, nupirkę ir išnuomoję keliose Lietuvos vietovėse durpynus. Vienaime jų, Praveniškių durpynė, bolševikai vėliau buvo įkūrę priverčiamojo darbo stovyklą. Bolševikams atėjus, visas durpių gamybos inventorių buvo suvalstybin-tas, o turtas rastas vertas vieno milijono litų.

Kaune Ernestas buvo šaulys ir aktyvus sportininkas — futbolininkas. Priklausė LFLS (Lietuvos Fizinio Lavinimo Sąjungai), kur per 14 metų ėjo židininko pareigas, kaupdamas pinigų jaunųjų sportininkų auklėjimui ir tobulinimui. Buvo su-

Ernestas Lengnikas, buvęs Hamiltono "Talkos" bankelio reikalų vedėjas

SESELIŲ SODYBOJE Putnam, Conn. LAUKIAM SVETČIAI!

Kambariai erdvūs, saulėti, naujai atremontuoti. Maistas geras ir gaminamas pagal lietuviškus papročius. Maloni aplinka. Paplūdimiai už 4-7 mylių, puikus pušynėlis. Kainos visiems prieinamos. Prašome pranešti iš anksto:

Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA. Telefonas 203-928-5828

LIETUVIŠKAS CONDOMINIUM

"FIESTA" motelio savininkai sutinka esamus 25 butus teisiškai pritaikyti Condominium taisyklėms. Pirkėjas bus pilnas savininkas — galės parduoti savo butą ar palikti kam norės. Parduos tik lietuviams.

Butai ir vieno kambario butukai su baldais, spalvota televizija, arti krautuvės, paštas, bankai, bažnyčia, autobusas, kieme maudymosi baseinas, netoli Gulf of Mexico.

Kainos: \$8,000 - 9 - 12 - 14 - ir 16,000. Parduos tik suaugusiems. Norintieji įsigyti butus senatvei ar žiemai praleisti šiltoje Floridoje, atvažiuokite arba rašykite "Fiesta" Motel savininkams:

**7901-7979 Blind Pass Road
St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA.
Telefonu skambinkite po 7 val. vakaro: 813-360-6737
Savininkai: Irena Middleton ir Bronė Veitas**

organizavęs Kaune iš tarnautojų lyg ir sportininkų globos klubą, kuriame nariai savanoriškai buvo apsidėję mėnesiniu 5 litų mokesčiu sporto reikalams. Kiekvienas narys į metus paaukodavo po 60 litų. O tokių narių buvo apie 100.

Visą gražų tarnybinį ir sportinį Ernesto darbą suardė užgriuvusi bolševikų okupacija. Liko atleistas iš darbo, neteko durpynų, pasistatytų namų, buvo sekamas kaip buvęs "buržuazas" ir įtrauktas į Sibirą išvežamųjų sąrašus. 1941 m. su šeima repatriavo Vokietijon ir spėjo iš Lietuvos išvažiuoti pačiu paskutiniu transportu. Vokietijoje neilgai pasilikę, nes kilus karui buvo tuojau išleistas atgal į Lietuvą kaip prityręs durpių gamybos specialistas.

Vokiečių okupacijos laikotarpyje dirbo durpių gamyboje iki pasitraukimo iš Lietuvos. Pasitraukė jis sunkvežimiais su grupe 50 žmonių, dirbusių durpių gamyboje. Visa grupė atvažiavo iki pat Olandijos sienos. Po kapituliacijos gyveno anglų zonoje Uchtės stovykloje. 1947 m. išvažiavo į Angliją, kur Mančesteryje dirbo tekstilėje. 1950 m. atvyko į Kanados Montrealį, o iš ten į Hamiltoną.

Hamiltono lietuvių kolonija buvo laiminga, kad čia atvyko ir pastoviai apsigyveno tokie žmonės, kurie išjudino kultūrinį ir ekonominį lietuvių gyvenimą. Ernestas buvo vienas pirmųjų, kuris ėmė rūpintis kooperatinės kredito įstaigos steigimu. Jo iniciatyva pirmieji pasikalbėjimai tuo reikalu užsimezgė 1951 m. pabaigoje. 1955 m. ilgai puoselėta idėja tapo realybe — buvo sušauktas informacinis susirinkimas kredito kooperatyvo steigimo reikalui ir išrinkti steigėjų komitetas iš E. Lengniko, J. Kšivickio ir E. Sudiko, kuris atliko visus steigimo formalumus. Tais pat metais vasario 13 d. įvyko formalus steigiamasis susirinkimas, kuriame buvo išrinkta pirmoji valdyba ir komisijos. Valdybos priešin-tisistoję populiarius visuomenin-kas ir lietuvių gerbiamas plk. J. Giedraitis, o išdinininko - vedėjo parei-gas sutiko eiti E. Lengnikas. Aušros Vartų parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarauškas pritarė ir padėjo steigimo dienos — leido naudotis pa-rapijos patalpomis, kur sekmadieniais po pamaldų buvo atliekamas bankinės operacijos. Tomis dienomis matėme vedėją E. Lengniką su portfeliu rankose kiekvieną sekmadienį salėje, šokiadieniais — savo bute vakarais priminėjanti narius su reikalais. Tais laikais alga nebuvo mokama, ir niekas nežinojo, kaip ilgai teks susispaudus atliekamų lauk dirbti.

Po penkerių metų kamininkavi-mo bankelio balansas pasiekė ket-virtį milijono dolerių, ir valdyba jau buvo finansiškai pajėgi 1960 m. bir-želio 1 d. pasamdyti pilnos tarnybos vedėją. Tas pareigas Ernestas ėjo iki š. m. gegužės 1 d. ir jas perdavė P. Vaitoniui. Per 19 metų atidavė visas savo jėgas ir sugebėjimus "Talkai". Jo asmuo suaugo su bankeliu. Jis dirbo taip kietai, lyg bankelis jam priklausytų. Per tą laikotarpį bankelį išaugino virš 5 mil. dol. ka-pitalo. Sumaniai vesdamas ir saug-liai išduodamas paskolas, sugebėjo be jokio nuostolio dirbti. Jo darbo apvalinikavimas — tai bankelio nu-savų namų įsigijimas. Jis tą idėją puoselėjo eilę metų ir įtaigojo val-dybai.

Dabar, kad ir išėjęs į poilsį, ryšių su bankeliu nenutraukė, nes pasiliko "Talkos" patarėjo pareigose, dirbda-mas nepilną laiką. Tikėkimės, kad dar galės ilgus metus savo patirtimi ir patarimais padėti "Talkai" augti ir progresuoti.

Šiam neeiliniam įvykiui atžymėti ir pagerbti nusipelnusiame koopera-tininkui E. Lengnikui bankelis "Talka" suruošė gegužės 25 d. pagerbi-mo vakarienę Jaunimo Centre, kur dalyvavo apie 50 asmenų.

Naujas lietuvių kapas Venecueloje

Inž. Kostas Gorodeckis gimė Rusijoje, mirė Pietų Amerikoje
V. VENCKUS

Š. m. balandžio 4 d. po ilgos ir sun-kios ligos vienoje Caracas ligoninė-jė mirė dipl. statybos inžinierius Kostas Gorodeckis, eidamas 72 me-tus. Giliame skausme liko žmona Nina, duktė psichologijos dr. Ma-rina Tarulienė ir anūkas.

Vėlionis buvo gimęs 1902 m. Char-kovo mieste, Rusijoje. Rusų pilietinio karo metu pateko Bulgarijon, kur 1924 m. Tirnovo-Seimen mieste baigė rusų kariuomenės gimnaziją ir tais pačiais metais grįžo pas tėvus Lietuvon. 1925 m. įstojo Lietuvos universitetan ir technikos-statybos fa-kultetą, bet dėl susidėjusių aplinky-bių studijas laikinai turėjo nutrauk-ti. Pradėjo dirbti savo mėgstamoje statybos srityje. Nuo 1926 iki 1931 m. dirbo kaip įvairių statybų vedė-jas pas stambesnius Kauno ran-govus. Nuo 1931 m. — KAM Karo Butų valdyboje. 1938-1939 m. statybų vedėjas Žemės ūkio Banko statomo-sios Klaipėdos miesto valdininkų bu-tų kolonijos. 1939 m. vadovavo "Maisto" naujosios Kauno miesto

skerdyklos statybai. Be to, yra su-planavęs bei vadovavęs daugeliui čia neišvardytų smulkesnės paskir-ties statybų bei įrengimų.

1932 m. vedė studentę ekonomistę Niną Engleraitę ir 1937 m. susilau-kė dukters būsimosios psichologijos dr. Marinos, kuri šiuo metu profes-oriauja Simon Bolivar universitete, Caracas mieste (apie porą metų yra dirbusi Memorial University St. John's Newfoundland, Kanadoje).

1941 m. a. a. Kostas Gorodeckis apvalnikavo savo daugelio metų sva-jones ir patirtį VDU diplomu kaip dipl. statybos inžinierius.

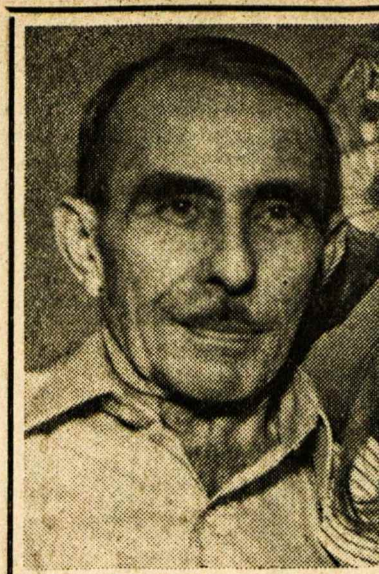
1944 m. rugpjūčio mėn. pasitrau-kė į Vakarus ir pradėjo naują gy-venimo tarpinį kaip vadovas, planuo-tojas įvairiose UNRRA bei IRO va-dovaujamosiose institucijose.

1950 m. atvyko Venecuelon ir įsi-jungė aktyvion tarnybon Estado Ara-

gua gubernatūros statybos ir tech-nikos skyriuje Maracay mieste. Ir čia darbštusis Kostas pamažu kilo savo pamėgtosios profesijos pažangos laiptais augstyn: braižytojas, topo-grafas, projektuotojas, didžiųjų vals-tijos (estado) statybų prižiūrėtojas, planuotojas bei vykdytojas. Už sąži-ningą pareigų atlikimą bei darbštu-mą inž. K. Gorodeckis visų gubernato-rių ir savo bendradarbių buvo la-bai gerbiamas, vertinamas. Už tai buvo apdovanotas padėkos diplomu ir specialia plakete su valstybinių herbu.

1968 m., sveikatai sušlubavus, pa-sitraukė iš tarnybos ir kaip Vene-cuelos pilietis — valstybės tarnauto-jas išėjo pensijon.

Vėlionis buvo labai malonaus bū-do ir nuosirdžiai užjaučias kiekvie-ną savo artimą. Nevienam tautiečiui yra padėjęs išspręsti pasitaikančias technines problemas, ypač statybų srityje. Tad ir nenuostabu, kad vė-lionis karstas savo paskutinėje ke-lionėje skendo vainikų bei gėlių jū-roje, daugiausia nuo jo buv. bend-radarbių venecueliečių.

A. a. inž. Kostas Gorodeckis

Mielas Kostai, ramiai ilsėkis Vieš-paties prieglobstyje, svetingoje Ve-necuelos žemėje, kurios gerovei bei pažangai Tu tiek daug su meile pa-sidarbavai.

PLUMBING and HEATING

J. LISASUKAS,

valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. 532-5191

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, čes-nakas šimtmečiais buvo vartojamas tikstančiuose valdž. Europiečiai var-tojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turintį natūralaus maisto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savyje grynos česnako alyvos. ADAMS GARLIC PEARLES buvo par-davinėjami per 35 metus ir patenkin-ti tūkstančius vartotojų. Dar šiandien nu-sipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavidoje neturi nei kvapo nei skonio!

Užsakykite dabar per INTERTRADE EXPRESS CORP.

GERIAUSIĄ DOVANĄ LIETUVĄ

(dabar geriau nei buvo anksčiau)

SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko. Su specialiais rublių pažymė-jimais jūsų giminės galės nu-sipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nueitum į krautuvę su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai.

Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigų, t. y. į reguliarius rublius augščiausia verte.

PILNAI GARANTUOTA GREICIAUSIA PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites Mokama už specialų rublį \$2.60 SI KAINA APIMA VISKĄ—JOKIU KITU MOKEJIMU PRASYKITE MŪSU NEMOKAMU ILLUSTRUOTU KATALOGU

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA. Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Garantuotas skubiasias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių "ZIGULIS" VAZ 2101 \$3494.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4007.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$3853.00

Eksportinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3544.00

"MOSKVICIUS" 408 IE \$3259.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3698.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$3968.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968 \$2234.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968 E naujas \$2389.00 Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir apartamentų iliustracijomis VARTOTI DRABUŽIAI Svarbu žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos. PRASYKITE MŪSU SPECIALIŲ BIULETENIŲ Mes turime 25 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

The Carling Community Arts Foundation

DEDICATED TO CANADA'S MULTICULTURAL TRADITION

Šis Fondas buvo įsteigtas remti bei skatinti puoselė-jimui daugiakultūrių tradicijų. Mes teikiame finansinę paramą šiose srityse: liaudies meno, kultūrinės veiklos ir specifiskai etninių programų.

Mes mielai atsiliepiame į prašymus — informacijos ir paramos. Prašome kreiptis šiuo adresu: The General Manager, The Carling Community Arts Foundation, 79 St. Clair Ave East, Toronto, Ontario, M4T 1M6

CARLING O'KEEFE BREWERIES
Brewers of Black Label, Heidelberg and Red Cap

TERM DEPOSITS INTEREST RATES MORTGAGE LOANS MONEY DRAFTS SAFE DEPOSIT BOXES SAVINGS ACCOUNTS BUSINESS LOANS

Kartais sunku žinoti, kaip geriausiai panaudoti savo pinigų, nes juk yra daug visokių sąskaitų, sistemų bei paslaugų. Atrodo, kad juse geriausiai gali susigau-dyti tik bankinių reikalų ekspertai.

Čia jums pagalbą ateina Royal Bankas. Mes jau daugiau kaip 100 metų padedame žmo-nėms tvarkyti jų pinigų. Taigi, galim suteikti kvalifi-kuotą pagalbą bei patarimą visais bankinio ir asmeninio pinigų tvarkymo reikalais.

Koks geriausias taupymo būdas? Kaip planuoti išlaidas? Kaip perversi pinigų namie liku-siems giminėms? Atsakymą gau-site ne tik į šiuos, bet ir visus kitus klausimus.

Užieikite jau šiandien! Tada sužinosite, kodėl Royal Bankas visoje Kanadoje yra vadinamas paslaugiu banku.

ROYAL BANK
the helpful bank

Toronto liuanistinio seminaro studentai atlieka programą išleistuvių dieną

Nuotr. S. Dabkaus

LONDON, ONTARIO

ATSIŠVEIKINO "RASA". Gegužės 25-ji buvo "Rasos" kvarteto veiklos apvainikavimas paskutiniuoju koncertu, kuris, ironiškai, buvo ir pirmasis jo koncertas Londone. Aushantio ryto gaivumu skambėjo Londono studentų kvarteto "Rasa" dainos jų atsisveikinimo koncerte, skirtame lietuviams, kur jie bebūtų. Keturių jaunos, už Lietuvos ribų užaugusios lietuviškos studentės, lietuviškos dainos grožio pagautos, be tėvų ar kitų skatinimo, prieš ketverių metų sudarė vokalinį vienetą, kuris išvytė nepaprasto švelnumo ir lyriškumo nešlagentinį repertuarą. Jo dainos giliai patriotinės, lietuviškos, ilgesingos, ritmingos, be triukšmo ar estradinio pigumo. Visas jų darbas, dainų harmonizavimas buvo tų jaunųjų lietuvių kūryba. Jos nepamiršė nė vienas, jų dainavimą girdėjęs Bostono, Montrealio, Pitsburgo, Čikagos didmiesčiuose ar mažose seimyniškos lietuvių salėse, kuriose jos sugrąžino nevienam prarastą teiškęs dingusio džiaugsmo akimirkas.

Programoje, kaip ir visad su savą dviejų gitarų palyda, buvo atlikos girdėtos ir londoniečiams naujos dainos. Jos nevienam klausiusių ištraukė ašarą, ypač žinant, kad Vakarų Ontario universiteto "Gaudemus" ir diplomai artimoje ateityje išskirs, išvesdami gyvenimui, ir šio vokalinio vieneto dainininkes: Ireną Jakubaitę, Remigiją Bliskytę, Liuciją ir Vidą Petrašiūnaites.

Šiam puikiam "Rasos" dainų koncertui talkino ir savo šokiais pajvarino "Baltijos" ansamblis, žaismingai ir pasigėrėtinai atlikęs šešetą tautinių šokių. "Baltija" savo dalyvavimu teikė šiam koncertui bendrą lietuviško tautinio dainos ir šokio meno vaizdą. Tuo šis koncertas tapo tikru reprezentaciniu Londono lietuvių jaunimo tautiniu koncertu. "Rasos" vardu atsisveikinimo žodį tarė Gražina Petrauskienė.

Kad laikas neišdildytų "Rasos" pasiektą kūrybingumo lietuviškoje dainoje, tikimasi išleisti plokštelę, kuriai garsinė augstos kokybės juostelė jau paruošta. Norintys prie "Rasos" plokštelių išleidimo prisidėti kviečiami aukas siųsti šiuo adresu: Ir. Jakubaitė, #97 173 Oxford Street East, London, Ontario.

I KETVIRTĄJĄ BALTISTIKOS STUDIJŲ sesiją Čikagoje Illinois universitete iš Londono buvo nusikridusios paskaitų klausyti Lydija Keraitė ir Gr. Petrauskienė. Atrodo, kad iš Kanados, išskyrus paskaitininkus, nedaug kas dalyvavo.

ATRINKIMAS TAUTINIŲ GRUPIŲ Kanados reprezentacijai Expo '74 Spokane, Vašingtone, įvyko Folk Arts Council Londone Centennial salėje birželio 2 d. Siose varžybose dalyvavo 13 grupių iš Londono ir apylinkės. Atrinktos trys geriausios grupės, kurios vyks tolimesnėm varžybose į Toronto St. Lawrence Centre. Tris pirmąsias vietas laimėjo: Sarnijos gimnazijos merginos, graškiai pašokusios vengriškus šokus, Londono "Baltijos" ansamblis, sudainavęs "Pilkį keleliai" ir pašokęs publi-

kos plojimu palydėtus tautinius šokus "Aštuonnyti" ir "Abrūsėli", Londono graikai, pašokę "Sirtaki" ir keletą kitų šokių. "Baltijai" įteikta antrosios vietos trofėja ir \$75 čekis Siose varžybose gražiai pasirodė "Palanga", lietuvių tautinių šokių grupė iš Delhi, Ontario, pašokdama "Landytinį", "Tabala" ir "Trumpol-ke".

MOKINIŲ EKSKURSIJA. Saulėto sekmadienio ankstyvą rytą, gegužės 26, Londono liuanistinės mokyklos mokiniai ir jų palydovai bei mokytojai išvyko į Midlando šventovę autobusu mokslo užbaigimo proga. Tai buvo pirmą proga londoniečiams pamatyti naują lietuvių kryžių. Kelio-

DELHI, ONTARIO

GRAŽIAI VEIKIANTIS DRAUGIAI. JA. K. L. K. Moterų Draugijos Delhi skyrius turi 50 narių ir yra labai veiklus. Šiuo metu jam vadovauja pirm. J. Žiogienė, vicepirm. V. Garnelienė, sekr. B. Vytienė, izd. H. Rugienienė, ligonių lankytoja St. Rosenberg. Per paskutiniuosius dvejus metus skyrius įvairioms aukoms išleido \$1500. Štai kaikiurios paskutinių metų aukos: religinei lietuvių šalpai—\$100, "Moters" žurnalo premijai — \$100, Vasario 16 gimnazijai — \$50, Lietuvių Fondui įnašas — \$350, "Palangos" ansamblui — \$50, KLK Moterų Dr-jos centro valdybai — \$50, bažnyčios alboms — \$50, šeštadieninei mokyklai — \$25, Bendruomenės knygynui — \$25, Tautos Fondui — \$25, Dr. O. Gustainienė iš Toronto skaitė dvi paskaitas — apie narkotikų žalą ir vitaminų vartojimą, adv. Alg. Juodgalvis — apie testamentų sudarymą. Turėta siuvimo ir mezgimo kursai. Skyriaus narės per visus metus, išskyrus vasaros atostogas, kas sekmadienį parapijos salėje paruošia kavutę su skaniais užkandžiais.

LABDAROS BARUOSE. Mirus Londono universiteto studento Aleksio Novacko tėveliui Anglijoje, šios apylinkės studentų iniciatyva buvo padaryta rinkliava, kad jis galėtų nuvykti į laidotuves. Tam tikslui šios apylinkės lietuviai suaukojo \$257. Duosniai apylinkės lietuviai auکوjo Tautos Fondui: surinkta apie \$1000. Kovai su vėžio liga kas metai Tillsonburge yra ruošiami įvairių tautybių kepinių išpardavimai. Kiekvienos tautybės moterys turi atskirus stalus su tų tautų būdingais valgiais. Sios apylinkės lietuvių suaukojo daug ir skanių valgių. Lietuvių stalas gegužės 10 d. geriausiai atrodė ir davė daugiausia pelno — \$186. Šio išpardavimo iniciatorės ir daugiausia darbo įdėjusios yra ponios V. Garnelienė ir H. Rugienienė.

KULTURINIAI IR TAUTINIAI RENGINIAI. Tillsonburgo lietuvių medžiotojų klubas "Vilkas" balandžio 20 d. 7 v. v. Tillsonburgo miesto salėje suruošė tradicinį žuikių balių. Programą atliko "Varpo" choras iš Toronto, vadovaujamas muziko J. Govėdo. Nepaprastai gražus įvairių muzikos kūrinių atlikimas klausytojus nužavėjo. Skani vakarienė ir geras orkestras dar pakėlė jų

nė pasisekė labai gerai. Susipažinta iš arčiau su Kanados praeitimi ir patirta naujų įspūdžių, kurie gal ras vietą lietuviškame žodyje mokinių aprašymuose. B. K.

"TAURO" KLUBO pirmininkui Leonui Butkui baigus mokslą ir išsikėlus į Torontą, klubas nutarė ligi rudens "paatostogauti". Rudenį numatoma vėl susirinkti ir aptarti klubo ateitį. Jei atsirastų asmenų, norinčių sportuoti ar sutinkančių paimti vežti nelengvą klubo "vežimą" ar prie to bent prisidėti, prašoma kreiptis į J. Butkų tel. 439-6889 arba Daniliūną 438-7694. Yra naujos uniformos, sviedinys ir kt. Buvusiam klubo pirmininkui linkime laimingai įsikurti pajėgiausioje lietuvių apylinkėje. D. E.

nuotaiką.

Gegužės 10 d., 7.30 v., Delhi vengrų salėje įvyko abiejų tautinių šokių grupių — didžiosios ir mažosios "Palangos"—pobūvis, susilaukęs nemažą atsilankiusių skaičiaus. Vyresniųjų grupės vadovas yra Kęstutis Glenn Lawson, o jaunųjų — stud. Daiva Ratavičiūtė. Programos pranešėju buvo stud. Linas Kairys. Tikrai buvo malonu matyti didelį būrį jaunimo taip gražiai šokančius tautinius šokus. O ir J. Strodonskiai parėmė "Palangos" ansamblį \$100 auka. Ansamblių globoja tėvų komitetas, bet ypatingai daug jam padėjo E. Augustinavičienė ir A. Ratavičienė. Ansamblis netrukus dalyvaus keliuose svarbiuose pasirodymuose kartu su kitų tautybių jaunimu. Rotary klubas organizuoja labai iškilmingą balių, kuriame dalyvaus Ontario vyriausybės nariai ir kiti augsti pareigūnai. Lietuviams pavesta papuošti salę tautiniais motyvais, pasireikšti tautiniais valgiais, atlikti meninę programą, suruošti tautodailės ir spaudos parodėles. Tai didelė proga iškelti lietuvių vardą svetimauciu tarpe, taip pat pasirodyti mūsų "Palangai".

Gegužės 12 d., po 11 v. pamaldų, parapijos salėje įvyko Motinos Dienos minėjimas. Paskaitą skaitė stud. D. Ratavičiūtė, kuri stebino susirinkusius giliomis mintimis ir visiškai taisyklinga lietuvių kalba. Trumpą programą atliko šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojos A. Ratavičienės. Tautinių šokių pašoko jaunieji palangiečiai. Sveikinimo motinas, dėkojo mokytojai St. Jakubickas ir vietos klebonas. Po to buvo bendros vaišės.

Pasibaigus tabako sodinimui, birželio 23 d. Delhi Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino šaulių kuopos pastangomis organizuojamas sibirinių trėmimų minėjimas. Eiseinoje miestelio gatvėmis dalyvaus kitų tautų karinių organizacijų atstovai su savo vėliavomis, grojant orkestrui. Po pritaikytų tam minėjimui pamaldų bus padėtas vainikas prie žuvusių pagerbti kariaus.

SUKAKTUVININKAI. Vieni pirmųjų šiais metais sidabrinę vedybų sukaktį paminėjo Vera ir Benediktas Cvirks, labai nuoširdūs ir vaisingi žmonės. Jie norėjo praleisti tą sukaktį be didesnių iškilnių, bet balandžio 21 d. į jų namus prisirinko daug jų draugų ir gerbėjų su įvairiomis dovanomis. Netrukio ir sveikinimų bei laimingos ateities linkėjimų. Vaisės tęsiasi ir sekančią dieną, sekmadienį.

Balandžio 27 d. Langtono miestelio salėje dideliame giminyje ir draugų pobūvyje paminėjo 25 m. vedybinių gyvenimo sukaktį Birutė ir Karolis Lukošiai. K. Lukošius yra parapijos choro dirigentas, parapijos komiteto narys, Birutė gieda parapijos chore, priklauso katal. moterų draugijai, dirbo kaip mokytoja šeštadieninė mokykloje. Jos motina, prieš kelerius metus atvykusi iš Lietuvos, M. Svilienė, nors jau sulaukusi 90 m. amžiaus, kas sekmadienį matoma bažnyčioje. P. p. Lukošių atžalynas — Jūratė ir Kastytis šoka "Palangos" ansamblyje, gražiai kalba lietuviškai.

Gegužės 2 d. Petras Lileikis, buvęs gusarų pulko vachmistras Lietuvoje, nemažame draugų būryje paminėjo 70-ji gimtadienį gražiam Gol-den Leaf restorane.

Auksinė vedybinio gyvenimo sukaktį gegužės 4 d. tame pačiame Golden Leaf restorane prisiminė Veru-

(Nukelta į 9-tą psl.)

MIESTAS, KURIS LAUKIA LIETUVIŲ

E. FEDARAS

Kai pirmieji indėnai apsisistojo Assiniboine ir Raudonosios upės santakoje, pastebėjo, kad šių upių vanduo rudas. Mat, lietaus vanduo nuplاندavo prerijų laukus, ir upeliai tą murziną vandenį sunėsdavo į šias dvi upes. Todėl jie šių upių santaką pavadino "Winnipeg" vardu. Indėnų kalboje tai reiškia drumzliną vandenį.

Pirmieji kolonistai Manitoboje rado šią vietą tinkamą gyvenimui, nes šiomis upėmis galėjo greičiau susisiekti. Prieš šimtą metų čia jau buvo didokas vidu-

rio Kanados centras su daugeliu namų ir pravesiomis gatvėmis. Sakoma, kad kaikiurios šių gatvių yra plačiausios Kanadoje. Bevažinėjant tų laikų susisiekimo priemonėmis — vežimais, kai viena gatvė pusė išsivažinėdavo, važiuodavo antra puse. Namo juk nestatys ant gatvės! Taip tos plačios gatvės ir paliko iki mūsų laikų. Pavyzdžiui, pagrindinė Winnipeg gatvė Portage Avenue yra ne tik plačiausia, bet ir ilgiausia. Ji tęsiasi nuo Winnipeg iki Britų Kolumbijos per miestus, mieste-

lius ir vis tuo pačiu vardu.

Prieš šimtą metų (1874), Winnipegas buvo paskelbtas pilnateisiu miestu. Todėl šiemet winnipegiečiai rengiasi švęsti tą sukaktį. Neatsilieka ir čia gyvenantys lietuviai. Kanados Lietuvių Bendruomenei pritariant, buvo nutarta čia surengti 20-ją Lietuvių Dieną birželio 29 — liepos 1 d. d.

Norinčiųjų dalyvauti registracija vyksta sklandžiai, bet yra dar daug tautiečių, kurie, laikydamiesi lietuviško nerangumo, negali apsispręsti iki paskutinės dienos — važiuoti ar ne. O tai labai apsunkina rengėjam visą šventės planavimą. Be to, rūšium su miesto šimtmečio mi-

nėjimu, vėliau atsiradusiems gali pritrūkti vietų.

Sios Lietuvių Dienos programa bus įvairi ir gyva, nes dalyvaus pasižymėję ir garsūs mūsų lietuviški ansambliai: Toronto "Gintaras", Hamiltono "Aidas" ir Londono "Baltija". Bus susipažinimo vakaras, šokiai, pamaldos katedroje, koncertas ir pasirodymas kanadietiškomis visomenėmis prie provincijos parlamento. Daugiau ir smulkesnių žinių galima gauti iš Lietuvių Dienos rengėjų komiteto, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. R3A OK7. Tel. 204 - 943-8925. (Be to, žiūr. skelbimą).

Čia atvykę lietuviai galės pasidžiaugti menine programa, susitikti senus pažįstamus, užmegzti naujas pažintis. Po Lietuvių Dienos turintieji ilgesnes atostogas galės dar praleisti savaitę kitą pavažinėdami po miestą bei provinciją. Winnipege kainos krautuvėse ir restoranuose yra pigesnės, negu kur kitur Kanadoje. Mieste yra gausu parkų, golfo aikščių, maudymosi baseinų. Pačiame miesto centre yra Centennial pastatų grupė, įskaitant ir muzėjų, kur galima praleisti išties dienas be studijuojant Winnipegą ir Manitobos praeitį, o vakarus — koncertų salėje arba atvirame teatre Kildonan parke.

Už pusšimčio mylių nuo miesto yra paežerių kurortai, Pina-vos atominė stotis, Souris akmenynai (tiems, kurie mėgsta rinkti mineralinius akmenis). Zuvautojai gali pavažiuoti į gražias ir žuvingas Whiteshell apylinkes. Žodžiu, šiame mieste ir provincijoje galima rasti visa, kas ir kitur yra, tik gal prieinamesnėmis kainomis.

Sios šventės rengėjai ir winnipegiečiai tikisi susilaukti daug svečių. Ši šventė bus lyg ir bandymas: Manitobos lietuviai mielai prisideda prie kitų kolonijų parengimų ir planų. Dabar matysime, ar kitų miestų lietuviai prisidės prie mūsų renginio gausiu atsilankymu. Aišku, iš kaikiurių Kanados vietų keliu yra ilga. Gal dar tolimesni keliai iš JAV centru, bet mūsų tautiečiai apvažinėja visur. Kartais ilgą keliu atlikę pamatyt tik kalnus ir uolas. Ar nergeriau ir įdomiau bus pamatyti vidurio Kanados provincijas ir žmones?

Iki pasimatymo Winnipege LIETUVIŲ DIENOJE!

1974 m. birželio 29 – 30 d. d. ir liepos 1 d.

20-ji KANADOS

Lietuvių Diena

WINNIPEGE, MANITOBOJE

Birželio 28, penktadienio vakarą – PRIĖMIMO BANKETAS

Birželio 29, šeštadienį, 6 v.v., SUSIPAŽINIMO VAKARAS

(VAKARIENĖ IR ŠOKIAI) • Gros reprezentacinis miesto orkestras "TAD COMAR" Marlborough Hotel, 331 Smith St. Būtinės rezervacijos iš anksto. Kaina asmeniui \$7.50, vaikui iki 12 metų \$5.00. Rezervacijas siųsti: 432 Elgin Ave., Winnipeg, Manitoba, R3A OK7

Birželio 30, sekmadienį, 2 v.p.p., PAMALDOS Šv. Marijos katedroje,

353 St. Mary Ave., Winnipeg. Šv. Mišias atnašaus vyskupas V. Brizgys ir svečiai kunigai. Pamokslą sakys: kardinolas G. Flahiff ir prel. J. Balkūnas. Giedos Hamiltono "Aidas".

4 v.p.p. PASIRODYMAS WINNIPEGO VISUOMENEI prie parlamento rūmų

8 val. vakaro

KONCERTAS

"PLAYHOUSE" teatro salėje, 180 Market E.

Programą atliks: Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras", Hamiltono mergaičių choras "Aidas", Londono jaunimo ansamblis "Baltija"

Antano Tamošaičio paveikslų ir Anastazijos Tamošaitienės

kilimų, gobelenų, tautinių raštų ir tautinių drabužių

birželio 25 — liepos 6 d.d. Manitoba Museum Of Man & Nature, 190 Rupert Ave. (Main & Rupert). **Atidarymas — birželio 25 d., 8 v.v.** A. Tamošaitienė 1937, 1938, 1939 ir 1949 m. dalyvavo tarptautinėse parodose Paryžiuje, Berlyne, du kartus Niujorke, laimėdama aukso medalius ir I-sius prizus.

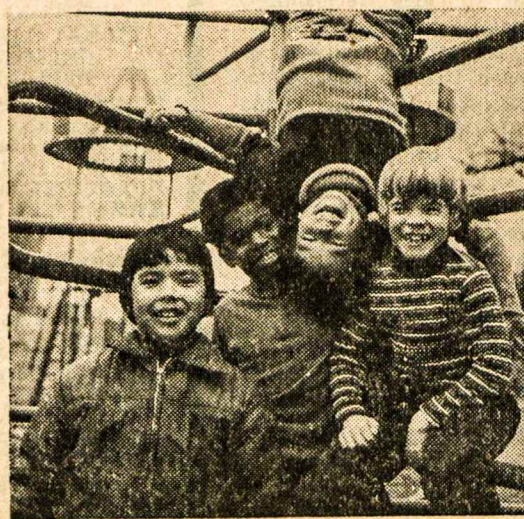
20-tajai Kanados Lietuvių Dienai Rengti Komitetas, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Man., R3A OK7

Telefonas 204 - 943 - 8925

MENO PARODA

Žmonių problemas gali būti rimtos problemos.

Ontario provincija kaip tik ir stengiasi padėti išspręsti jas iš anksto.

Neseniai buvo sudarytos sąlygos indėnų vaikų grupei lankyti viešąją mokyklą viename šiaurės Ontario miestelyje. Tos mokyklos vedėjas žinojo, kad indėnų vaikai kartais turėdavo sunkumų su kitais mokiniais. Norėdamas to išvengti, jis pakvietė Žmogaus Teisių Komisijos patarėją pasikalbėti su mokiniais. Patarėjas klausė, ar kas nors iš jų buvo kada nors perkeltas į naują mokyklą ir kaip jie jaustųsi patekę svetimon aplinkon. Tuo būdu jis pagelbėjo jiems suprasti, kaip jausis atvykę indėnų vaikai. Delto integracija vyko, palyginti, gana sklandžiai.

Teikimas patarimų yra vienas pagrindinių Ontario Žmogaus Teisių Komisijos uždavinių. Mes rengiame seminarus bei diskusijas su policija tose srityse, kur yra komunikacijos stoka tarp jos ir mažumų grupių, kad sušvelnintume įtampą ir sustiprintume abipusį susipratimą. Mes dalyvaujame ateivių ir čiagiminių mažumų grupių susirinkimuose, aiškiname jų teises, teikiame įstatymo, ir jų pareigos kaip šios provincijos piliečių.

Government of Ontario
William G. Davis, Premier

Mes taip pat padedame žmonėms sueiti į kontaktą su vietos institucijomis, kaip tėvų ir mokyklų grupės, bendruomenės ir vyriausybės įstaigos, parapijos, kurios pasirošusios padėti, bet daugeliui nėra žinomos. Kur išyla rasiniai, kalbiniai ar tikybiniai sunkumai, Žmogaus Teisių Komisija yra pasiruošusi rengti diskusijas, skatinti žmones suprasti vieni kitus ir respektuoti kitų nuomones.

Mūsų uždavinys — telkti žmones ir skatinti geresnius santykius tarp grupių.

Jei pageidaujate daugiau informacijų ar pagalbos, kreipkitės į Žmogaus Teisių Komisiją šiais adresais:

HAMILTON 1 West Avenue South L8N 2R9 Telefonas: 527-4501	KENORA 808 Robertson Street P9N 1X9 Telefonas: 468-3128
KITCHENER 824 King St. West N2G 1G1 Telefonas: 744-5211	LONDON 362 Dundas Street N6B 1V8 Telefonas: 438-7291
OTTAWA 2197 Riverside Drive K1H 7X3 Telefonas: 731-7200	SAULT STE. MARIE 125 Brock Street P6A 3B6 Telefonas: 949-3331
SUDBURY 1538 LaSalle Boulevard P3A 1Z7 Telefonas: 566-3071	THUNDER BAY 235 Bay Street Postal Station "P" Telefonas: 345-2101
TORONTO 400 University Avenue M7A 1V7 Telefonas: 965-5251	WINDSOR 500 Ouellette Avenue N9A 1B3 Telefonas: 256-8278

Human Rights Commission
Ministry of Labour
Fern Guindon, Minister

Pirmasis steigiamasis komitetas, padėjęs stiprius pagrindus Londono, Ont., Lietuvių Siluvos Marijos parapijai. Iš kairės: J. Ordas, prieš kelerius metus žuvęs automobilio nelaimėje, L. Elmantas, klebonas kun. B. Pavėčius, komiteto pirmininkas J. Butkus. Antroje eilėje: P. Genčius, K. Kudakis, Br. Misius, prieš metus buvusio komiteto pirmininkas bei nuolatinių ir didelių parapijos ramstis, Daniliūnas ir A. Petrašiūnas, dabartinio parapijos komiteto pirmininkas

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 6,8 milijonų dolerių

Kasos valandos:	Moka už:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 2 metų 9%
Antradieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias-savings s-tas 8¼%
Ketvirtadieniais 10 - 7	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	Duoda paskolas:
Šeštadieniais 9 - 12	asmenines iki \$10.000 9%
Sekmdieniais 9.30 - 1	nekiln. turto iki \$70.000 9%

Skyrius Anapilyje veikia sekmdieniais nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežimčių mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduodame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

BEST ELECTRIC

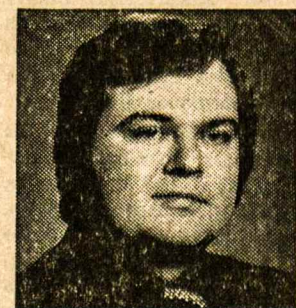
NUO LOSNOS IKI DANGORAIŠIOI
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲ IR KITI RABAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425 Petras Prakas

Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkstus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714

Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

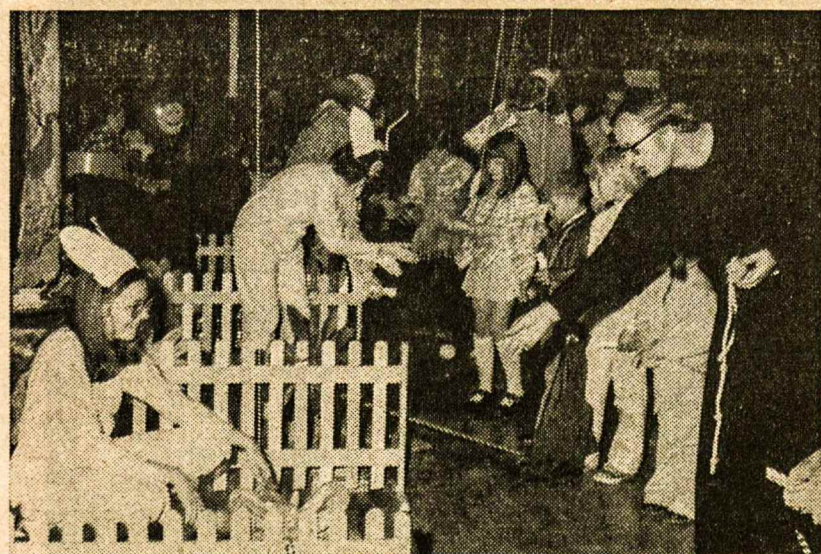
Norintiem pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę su malonumu sąžiningai patarnaus Mrs. H. BAILEY (BALČIONIENĖ)
United Trust Co., 2320 Bloor St. W.
tel. 762-8255 Namų: 535-0513

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, Velykų bobutės karnavale Toronte. Nuotr. S. Dabkaus

SPORTAS

SPORTAS VISUR

E. Palubinskas, Australijos olimpinės krepšinio rinktinės ir lietuvių išvykos į Europą dalyvis, gegužės mėn. buvo išvykęs į Braziliją žaisti krepšinio. Dabar grįžo į Australiją ir birželio 30 d. atvyks į profesionalų krepšinio stovyklą JAV-se. Rugpjūčio pabaigoje aplankys Toronto Vyčio krepšinio stovyklą.

Paulius Stanevičius, gyv. Stayneryje, Ont., ir toliau stipriai reikiąsi lengv. atletikoje. Ypatingai pasižymėjo Georgian Bay mokyklų baigminėse pirmenybėse — laimėjo 4 pirmas vietas ir vyr. berniukų klasėje susirinko daugiausia taškų — 40. Jis laimėjo 110 m. klūtinį bėgimą, šuolį, toli, šuolį ir augštį ir trišuolį. Suolyje ir toli jis pasiekė geriausią savo pasekmę 21-5½ (6,54 m). Dalyvaus Ontario mokyklų pirmenybėse Toronte.

Pasaulinės futbolio pirmenybės prasidėjo birželio 13 d. ir truks iki liepos 7 d. 9-nuose V. Vokietijos miestuose. Pirmenybių atidarymas įvyko Frankfurte, kur pirmąsias rungtynes žaidė praėjusių pirmenybių laimėtojas Brazilija ir po ilgos pertraukos į baigmę patekęs Jugoslavija. Baigminėse žaidynėse žais 16 komandų. Iš kiekvienos grupės dvi pirmosios komandos pateks į ketvirtfinalį. Toliau keturi laimėtojai susitiks pusfinalyje ir pagaliau geriausios dvi vienuolikos kovos dėl pasaulio meistertystės. Baigminės rungtynės įvyks Miuncheno olimpiniam stadione. Brazilija yra laikoma viena stipriausių komandų, tačiau šiais metais jų geriausiam žaidėjui Pelei pasitraukus iš aktyvaus žaidimo, daugelio akys nukrypo į Italiją. Brazilija yra laimėjusi daugiausia meistertystę (4) ir dar tebeturi pasaulio geriausią puolėjų liniją. Nereikia užmiršti ir V. Vokietijos, kuri visuomet pasiekdavo augstas vietas. Darant komandų išskirtymą, Urugvajus buvo numatytas kaip 4-ta komanda. Urugvajus ir Argentina anksčiau yra buvusios pasaulio meistrės, tad ir dabar gali pakisti koja favoritams. Gerų pastangų galima susilaukti ir iš Škotijos, kuri neseniai įveikė Angliją 2:0 ir tapo britų pirmenybių laimėtoja.

Uždaras golfo turnyras birželio 2 d. sutraukė gausų dalyvių būrį. Į vietą ir T. Placido taure laimėjo Augustinas Simanavičius. Jis Golf Haven aikštę įveikė 86 smūgiais. Antruoju buvo V. Ubeika, sudaręs 88 taškus, III v. teko St. Kėkštui, surinkusiam 90 t. Kundrotų taure, skirtą laimėtojų su išlyginamaisiais smūgiais, gavo Algis Sapionis (68). Dr. Sigitas Kazlauskas taure, skirtą dviejų laimėtojų, laimėjo Augustinas Kuolas ir Romas Burdulis. Iš svečių geriausiai sužaidė Ant. Siminkevičius, įveikęs kursą 80 smūgių. Moterų laimėtojai skirtoji dovana atiteko p. Kėkštenei.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Mackasey buvo pravedęs nedarbo draudos reformą, padidindamas išmokas bedarbiams, palengvindamas joms gauti sąlygas. Draudos metinės išlaidos pasoko iki \$2 milijonų ir įklimpo į didžiulį deficitą, kuris mokėsių mokėtojų pinigais padengiamas iš valstybės iždo. Premjeras P. E. Trudeau atvirai pripažino, kad B. Mackasey susigražinamas kabinetas yra politinė nuolaida pastarojo rinkiminėi apylinkėi Montrealeo priemiestyje Verdune. Spauda beveik vienbalsiai pasmerkė šį žingsnį tokiu laiku, kai iki parlamento rinkimų nėra nė pilno mėnesio. Ministrų kabineto padidinimas iki 31 nario esąs visiškai nereikalingas, nes jų federacinė vyriausybė jau ir taip turinti perdaug.

Rinkiminiam vajuje visos trys pagrindinės partijos nemažą dėmesį skiria projektams, kurie palengvintų kanadiečiams išgyti šiuo metu beveik pasakiškas kainas pasiekusius namus. Premjeras ir liberalų vadas P. E. Trudeau pažadėjo parūpinti valstybinį mirtigčių net iki 95% namo vertės, jeigu namas nekainuos daugiau kaip \$31.500. Tokiu atveju mažiau uždirbančiam pirkeji užtektų 5% namo vertės pradinės įmokos. Kadangi Toronte, Vankuveryje ir kaikiuriuose kituose miestuose namų kainos prašoka \$31.500, Vankuveriui ir Torontui P. E. Trudeau nustatė \$44.900 ribą. Pradinė įmoka būtų paliekama ta pati 5% namo vertės suma, būtų duodamas valstybinis mirtigčių, pilnai padengiantis namo finansavimą iki \$31.500. Likusiai sumai iki \$44.900 padengti valstybinė mirtigčių bendrovė parūpintų iki 75% reikiamų pinigų. Perkančiam namus brangesnius kaip \$44.900, reikėtų iš karto įmokėti 25% namo vertės, o likusius 75% padengti valstybinis mirtigčių.

Palengvinimų pensininkams, kurių kuklius mėnesinius čekius gerokai apkarpo infliacija, pažadėjo konservatorių vadas R. Stanfieldas. Premjero P. E. Trudeau vyriausybė dabar praktikuoja pagrindinės pensijos padidinimą pagal infliacijos laipsnį. Tokia mėnesinė pensija šiuo metu yra \$110. R. Stanfieldas išsiūlė tuojuo pat padidinti iki \$117, o neturtingiesiems mokamą mėnesinį \$77 papildą — iki \$85. Pagal dabartinį įstatymą, vyras ir žmona gauna dvigubą pensiją tik tais atvejais, kai abu yra sulaukę 65 metų amžiaus. Kadangi žmonos dažniausiai būna jaunesnės už vyrus, jos yra verčiamos dirbti iki minėtosios amžiaus ribos arba tenkintis tik vyro pensija. Tokių pensijų išėjusių vyrų žmonoms R. Stan-

Ateitininkų žinios

Pradėta registracija ateitininkų stovyklai Wasagoje. Ji prasidės liepos 21 d. ir baigsis rugpjūčio 3 d. Stovyklon priimami ir neateitininkai nuo 7 iki 18 metų. Stovykla bus suskirstyta į dvi dalis: jaunučių ir vyresniųjų. Abi grupės turės atskiras programas ir atskiras vadovybes. Komendantu bus Vytas Kliorių iš JAV. Specialus dėmesys šiais metais bus kreipiamas į darbelius. Mokytoja Adelė Abromaitienė moks, kaip daug ką galima padaryti iš augalų, o p. Vaitonienė moks austi.

Stovyklos mokesčiai: 1 vaikui už dvi savaites — \$70, dviem — \$120, trim vaikams iš tos pačios šeimos — \$150.

Registracijos blankai gaunami Priskėlimo par. raštinėje, Hamiltone — pas p. Gudinskienę. Gyveną kitose vietovėse prašomi rašyti V. Kolyčiui, 86 Glenholme Ave., Toronte, M6H 3B1. Visas informacijas teikia V. Kolyčius tel 654-5481.

Skaityk veikla

• XII Romuvos stovykla — liepos 27 — rugpjūčio 10 d. Skaitytė-š prasmę registruoti pr savo draugininkus, kuriems išsiunčiami registracijos lapai. Mergaitės, norinčios tapti skaitytėmis ir skautavimą pradėti stovyklų, kreipiasi į "Satrijos" tūtininkę s. Šaplienę tel. 654-9052.

• Vadovų-vių "Gintaro" ir "Ažuolo" mokykla, kasmet organizuojama LS Sesių ir Brolių vadovų, šiemet bus Romuvos liepos 28 — rugpjūčio 4 d. Skautes priima nuo 15 m. amžiaus su 1 pat. laipsniu. Norintieji lankyti šią vadovų-vių mokyklą kreipiasi į tūtininkus.

• "Satrijos" tūtininkė dėkoja vienietų vadovėms už žiemos sezono darbą, Tėvams pranciskonom ir L. Namams už patalpą, tėvams už talką ir paramą.

• Romuvos stovyklon vykstančių vadovų-vių ir stovyklos organizatorių suvažiavimas šaukiamas birželio 23 d., 11 v.r., skaitytė būsle.

• Birželio 8-9 d.d. Romuvos dirbo Hamiltono talka, Stovyklavietėje dabar dirbama kiekviena savaitgalį.

• Akademikų skaitytė sueigą — birželio 20 d., ketvirtadienį, 7.30 v. v., skaitytė būsle.

• Birželio 22-23 d.d. Mindaugo dr-vės iškyla Romuvon. Rinktis visiems birželio 22 d., 11 v.r. Romuvos. Programoje — draugovės šventė, įžodis, lauzas, skautiški užsiėmimai ir kelionės. Draugovės rašinio konkursą tema "Kodėl aš esu skautas?" laimėjo L. Grybas. Ačiū vertinimo komisijai, kurią sudarė G. Vasiliauskaitė, I. Stanionytė ir S. Valiūnaitė. C. S.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1596 Bloor Street West

Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontaktų lęšiai (contact lenses).

VITALITY

Natūralaus maisto, vitaminų, kosmetikos ir įvairių dovanų KRAUTUVĖ.

3288 Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ont. • Tel. 259-8364

R. Statulevičius

MEDUS -

reikalingas sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose. Iš butyno: 30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PARDUODAME LIETUVISKUS sūrius, estiška duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.

SUPERIOR SAUSAGE Co. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

TEL CHAPEL 2140 Hurontario St. 279-7603

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2377 Bloor St. W. 767-9153

Turner & Porter

FEDERAL DIRECTORIES LIMITED

amžiaus

fieldas pensiją leistų gauti nuo 50 metų amžiaus.

8 psl. • Tėviškės Žiburiai • 1974. VI. 13 — Nr. 24 (1271)

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

BLOOR — RUNNYMEDE, atskiras puikus, 7 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažas su įvažiavimu, arti požeiminio traukinio. Įmokėti apie \$20.000.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras 11 kambarių mūrinis namas, 5 virtuvės, 4 prausyklos, viskas naujai atremontuota, dvigubas garažas, gilus sklypas, netoli Lietuvių Namų, namas be skolų. Įmokėti apie \$20.000.

RUSHOLME RD. — BLOOR, atskiras 6 kambarių kvadratinio plano namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, garažai su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor gatvės. Įmokėti apie \$20.000, viena skola balsui.

BLOOR — DUNDAS, visai nauji 6 kambarių kvadratinio plano, mūriniai namai, garažai su privačiu įvažiavimu, ramioje gatvėje, netoli Bloor požeiminio bei krautuvų. Bus baigti maždaug už 3 mėnesių. GEORGIAN BAY, maždaug 8 metų senumo 2 modernūs vasarnamiai, abu turi virtuves ir prausyklas, sklypo plotis — 245 pėdos. Tik virš 80 mylių nuo Toronte. Prašoma kaina tik \$29.500 — kaip vieno vasarnamio.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AI. GARBENS Pr. KERBERIS

Namų tel. HU 9-1543 Namų tel. LE 5-1584

St. Dargis namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
6% už depozitus	9% už asm. paskolas
8¼% už taupymo s-tas	8½% už mirtigčius
9% už 1 m. term. dep.	

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mirtigčius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmdienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

E.D. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Portel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLaida

A. J. MORKIS Realtor

Sąžiningas patarnavimas. Parūpiname mirtigčius

perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.

• A. BLIODZIUS • W. MORKIS • Telefonai 534-8459; 1082 Bldor St. W., Toronto 4, Ontario 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos

lentos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

771 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningai ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

Toronto apylinkės tarybos posėdis

Naujai trejų metų kadencijai išrinktoji Toronto apylinkės taryba savo pirmam posėdžiui buvo susirinkusi birželio 4 d. Lietuvių Namuose. Valdybos pirmininkui A. Puteriui pakvietus susirinkimui pirmininkauti vicepirmininką Abromaitį, praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė S. Šarkutė. Protokolas priimtas be pataisų. Pirm. A. Puteris savo pranešime pažymėjo, kad pradžioje valdybos veikla susidūrė su kliūtimis: buvusioji valdyba neįvykdė tvarkingo pareigų perdavimo ir net kreipėsi su skundais į garbės teismą. Nežiūrint to, valdyba suvies visus tradicinius apylinkės renginius, padidino solidarumo mokesčio surinkimą, suorganizavo nuolatinis lietuvių kalbos kursus tos kalbos nemokantiems (vadovauja mokykl. Čeponkutė), o šiuo metu organizuoja "Vilniaus" paviljoną tautybų savaitės rėmuose. Vasaros metu bus paruošti išsamesni ateičiai veiklos planai, kurie bus pateikti sekančiam tarybos susirinkimui svarstyti šį rudenį. Išd. V. Bireta pranešė, kad iš senosios valdybos buvo perimta \$165 be jokio lydimio dokumento. Pajamų turėta: iš Lietuvių Dienos \$5,000, solidarumo mokesčio \$1,600 ir smulkių pajamų apie \$1,000, iš viso \$7,692. Iš tų pajamų KLB krašto valdybai pasiūta \$1,468, šeštadieniui mokyklai \$500, vaikų darželiui \$100; padengtas Vasario 16 nuostolis \$600. Kai visi išmokėjimai bus atlikti, išde liks apie \$800. Revizijos kom. pirm. B. Saplys pranešė, kad išdas ir dokumentai rasti pavyzdingoje tvarkoje.

Po pranešimų pirmininkaujantis išklė valdybos pasitikėjimo klausimą, nes dabartinė

valdyba buvo išrinkta dar senosios tarybos. Pasitikėjimas buvo išreikštas vienbalsiai.

Diskusijose ilgiau sustota ties Vasario 16 minėjimo nuostoliais, kuris susidarė dėlto, kad aukas salėje rinko Tautos Fondas, o prie durų pastatytose staliukuose nebuvo pakankamai surinkta minėjimo išlaidoms padengti. Nutarta tą reikalą persvarstyti sekančiame tarybos posėdyje. Kitas platesnės reikšmės reikalas buvo organizacijų registracija ir jų atstovų balso teisė tarybos susirinkime. Nutarta dar kartą paraginti visas organizacijas užsiregistruoti, nurodant adresą ir pilną valdybos sudėtį. Taip pat nutarta, kad balso teisei gauti šalia registracijos organizacija turi sumokėti \$10 metinio solidarumo mokesčio. Mokesčio nesumokėjusios organizacijos galės tarybos susirinkimuose dalyvauti, bet be balso teisės. Dar nutarta pavesti valdybai sudaryti jaunimo sekciją iš apylinkėje esančių jaunimo organizacijų atstovų (skautų, ateitininkų, studentų sąjungos, jaunimo sąjungos).

Susirinkime dalyvavo 42 asmenys — rinkti tarybos nariai ir organizacijų atstovai. Dalyvavo ir naujai išrinktoji "Miss Vilnius" — K. Imbrasaitė. Pirmiausia čia buvo parodyta, kaip galima visų kartų tautiečiams darniai lietuviškuosius reikalus svarstyti, paliekant partneris ir asmenines rietenas už durų. Jaunimo čia buvo daug. Čia taip pat buvo parodyta apylinkių tarybų, veikiančių tik Kanadoje, reikšmė — bendruomenė ir organizacijos sudaro stiprų ir praktišką visų gyvybinių apylinkės pajėgų junginį. Be reikalo amerikiečiai Kanados tipo apylinkių bijo. A. R.

Ontario socialinių reikalų ministerijos pareigūnas Robert Kreen (viduryje) svarsto įvairių etninių grupių pensininkų problemas. Tam tikslui sudarytas "Ontario Inter-Group Committee on Aging". Iš lietuvių jame dalyvauja E. Čičikienė (ketvirta iš kairės)

SKAITYTOJAI PASISAKO

VIETOJE GELIU

A. a. prof. A. Paplauskas-Ramūnas žymiausiame pasaulyje universitetuose yra skaitęs daugybę vertingų paskaitų. Galimas dalykas daugiau nei bet kuris kitas lietuvis profesorius. Savo gyvenime nesu jo sutikęs, nei matęs, bet iš jo esu gavęs nepaprastai kiltų, stačiai nuostabių laišku. Nuostabiausia, kad jisai mane paremdavo ir palaikydavo, kitiems sunkiai suprantamose temose, problemose ar idėjose. Mane ypatingai liūdina tai, kad jis negalėjo sulaukti kaikiurių jo palaikytų ir moraliai labai remtų mano darbą, kurie vis dar tebėra kitų užgnusinti. Ar savo gyvenime sulaukiu panašaus erudito taip ryškios moralinės paramos?

Reikšdamas nuosirdžiausią užuojautą velionies žmonai, vaikams, gimimams, labai siūlau, kad jie sudarytų sąlygas prof. A. Paplauskos-Ramūno raštams išleisti. Skirtingoms kalboms galėtų būti atskiri leidėjai, mėcenatai. Jo šviesus atminimas tebėra gyvas daugelyje pasaulio universitetų. Išleisdamas visus jo raštus, aki-vaizdžiau pasiektų, kad jis tikrai buvo pasaulinio masto mokslininkas, rašytojas, mintytojas. Jo atlikti didžiuliai darbai augstyn pastūmėtų visą lietuviškos profesūros aureolę. Permažai jis žinomas ir lietuvių visuomenėje bei lietuvių tautai.

Algirdas Gustaitis
NETIKSLUMAI

Jūsų laikraštyje 20 nr. 1974. V. 16 buvo aprašyta dail. A. Varno 95 m. sukakties pagerbimo akademija ir paroda. Aprašyme yra netikslumų. Minėtą pagerbimą ir parodą suvies A. L. Dailininkų Sąjunga, tam reikalui sudariusi specialų minėjimo komitetą ir darban įtraukusi daugelį savo narių. Dail. R. Jautokaitė yra Sąjungos narė ir jai buvo pavesta pranešti tik dainuojamus dalykus, bet ne vadovauti programai. Visai pagerbimo programai vadovavau aš pats. Dail. R. Jautokaitė taip pat nėra Čiurlionio Galerijos pirmininkė, kaip laikraštyje pasakelbta.

Čikaga, VI. Vaitekūnas,
1974. VI. A.L.D. Sąjungos pirm.

LIETUVISKOS KNYGOS VARGAI

Knygos pasisekimas rinkoje pirmą eilę priklauso nuo jos gero turinio. Savo garsų veiklą "Sužadėtiniai" Manzonio anais laikais, kai dar rašytojai rašomųjų mašinelių neturėjo, perrašinėjo ranka net septynis kartus!

Žvelgiant į knygos leidimą komerciniu požiūriu, pastebėtina, kad, šalia kitų priežasčių, mūsų knygos neturi didesnės paklausos dėl daugeliui sunkiai prieinamų kainų. Kai knygos mėgėjui pasiūloma naujas leidinius, kurio kaina daugiau kaip \$5, tas pakrapšto pakaušį ir iš pirmo užsimojimo knygos nenusiperka, tikėdamasis vėliau sugrįžti, bet... nebesugrįžta. Taip leidėjams retai patalioja parduoti bent tūkstantį egzempliorių. Kiti gi leidėjai, ypač tal-kininkai, pasiūvę išleisti monografijas, tiek įsisiūbuoja, kad iš knygos pasidaro mišiolas — 400-500 puslapių. Todėl ir knygos kaina pašoka iki 10 ir daugiau dolerių.

LKMA padarė gražų mostą, išleisdama monografijas apie St. Šalkauskį, K. Pakštą. Rašoma monografija apie Pr. Dovydaitį, kuri dar nepasirodė, bet turėtų turės nemažiau puslapių už Pakšto monografiją, todėl ir ji eiliniam knygos mylėtojui bus neįkandama.

Aišku, knyga knygai nelygi — vienos jų būna reikalingos, bet nebūtinės, o kitos — taip sau, nes skirtingai pagerbti iškeliausiems į Anapus...

Mano supratimu, gilia kultūrinę vagą Lietuvoje išvare arkiv. Pranciškus Karevičius, Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas, prel. Aleksandras Dambrauskas (Adomas Jakštas), arkiv. Juozas Skvireckas, bet apie pastaruosius negirdėt, kad kas

būtų suskate parašyti ir išleisti monografijas.

Esu nuomonės, kad didesnio formato knygas arba veikalus reiktų leisti ne vienu tomu, bet dviem. Pirmingioje Lietuvoje buvo sunkumų su knygų kainomis. Prof. kun. F. Kemešis, leisdamas G. Papinio veikalą "Kristaus istorija", spausdino dviem knygoms po 6 litus. Tuomet ir 6 litai turėjo vertę, bet tas veikalas Lietuvoje buvo išparduotas. Dažnai pastebime, kad kaikiuri leidėjai stengiasi išleisti prabangius veikalus. Tai, suprantama, žymiai padidina knygos kainą net ligi 12-15 dolerių. Tad ir norėtusi leidėjus paklausti, ar daug egzempliorių tokios knygos išperkama?

Gera būtų, kad šituo klausimu ir kiti pasisakytų. Dr. P. Mačiulis

OKUPANTO SPAUDA

Man kilo mintis parašyti apie laikraščius ir laikraštėlius. Atsimenu carų laikų ir vėliau parašytus eilėrašius. Skambėjo tokios posmas:

Kai žmonės spaudą draudė, žmonės spaudą gaudė. Kai spaudos žmonėms nedraudžia, tai spauda pati žmones gauda...

Pastebėjau, kaikiuri gauna laikraštuką "Gimtasis Kraštas" iš okupuotos Lietuvos. Klausiu, ar užsienietė? Atsako — ne! Nežinia kas nekomamai siunčia. Tai kokias naujienas ten rašo? Sako, nerąšo naujienų apie Lietuvos gyvenimą, bet apie Kanadą, Ameriką, Braziliją ir kitus pasaulio kraštus, kur lietuviai gyvena. Visi patekę į blogą gyvenimą. Sako, mes tas naujienas skaitome savauso laikraščiuose ir net laiškuose susižiūrome, o daugumas atvažiuoja paviešėti ar nuvažiuoja ten paviešėti, tai mums tokios naujienos ne naujienos. Paklaustas žmogus, ar tą "Gimtą Kraštą" skaito Lietuvoje gyvenantieji, atsako: nemanau, teiravausi, neatsako. Manau, tas komunistinis "Gimtasis Kraštas" yra apmokamas mūsų pasijusiais siuntiniais ir pinigais tų, kurie važiuoja aplankyti savų žmonių pasilgę.

Griovelis

SALPOS GRUPEI "DAINA"

Gerbiamosios Ponios Jau daugel metų šelpėte mano šeimą ir pasitaikydavo tokių momentų, kada Jūsų pinigine auka buvo mums kaip Dievo dovana. Pradžioje mes buvome trise. Apie 5 metus sirgo mano sūnus kaulų džiova, vėliau apsirgo vyras ir 1964 m. mirė. Pasilikau su septyniolikmečiu sūnum ir turėjau sunkiai vertis, kadangi sūnus lankė privačią gimnaziją. Baisę vidurinį mokslą, turėjo specializuotis kokiam nors amatui kur irgi pasitaikydavo įvairių nesklaidumų. Pagaliau šiais metais baigė specialią komercinę mokyklą ir nuo šio mėn. 1 d. pradėjo dirbti.

Tikimės, kad dabar mūsų gyvenimas jels į normalias vėžes, susinormuos ir palengvės. Taigi, nenorėdami būti Jums našta, norime, mielo sūnos ponios, nuosirdžiai už viską padėkoti ir nuo tolimesnės paramos atsisakyti, perleidžiant ją tiems, kurie šiuo momentu gal būt labiau yra jos reikalingi.

Dėkinga ir gerbianti Jus — V. Karužienė, V. Vokietija

TIESA IR PUSLĖS

Skaiciu komunistinės propagandos laikraštyje "Gimtasis Kraštas" apie gen. P. Plechavičių. Ten, žinoma, jis niekinamas, nes nebuvo komunistų žmogus. Prie jo niekinimo

prisideda ir J. Mikuckis, sakdamas, kad nepriklausomos Lietuvos vadai, jų tarpe ir gen. Plechavičius, mėgę degtinę. Kiek jie mėgo ją, sunku dabar nustatyti, bet sovietinės okupacijos patikėtiniai ją mėgsta dar labiau — geria nebe taurelėmis, bet stiklinėmis. "GK", paniekinamai rašydamas apie gen. P. doro jam ir apmalai lietuviams didelę skriaudą. Gen. P. buvo mano Žemaitijos sūnus, apgyvenęs kraštą 1917—1919 m. nuo plėšikų ir galvažudžių. Jei ne gen. P., tai šiandien nebūtų nei J. Mikuckio, nei "GK" rašėju.

"GK" taip pat rašo apie K. Kilikevičių ir jo delnų pūsles Kanadoje, nes ten sunkiai dirbes. Juokas ima stebint tokius dalykus. Atrodo, kad okup. Lietuvoje žmonės su pirštinaimėm dirba ir pūslių neturi. Žinau, kad K. Kilikevičius, kaip ir visi ano meto ateiviai, sunkiai dirbo, nes pateko į depresijos laikotarpį. Praėjo tie sunkieji laikai, ir dabar K. Kilikevičius ponauja komunistiniame "Liaudies Balse", užmiręs visas pūsles. Taip, laisvuose kraštuose kartais tenka sunkiai padirbėti, bet sustačius gali prasimušti ir lengvesnis gyvenimas. O sovietinėje Lietuvoje turi vargti ir kombinuoti visą amžių. "GK" rašo apie Kazachstaną plėšius, kur pusė milijono jaunimo dirbo, bet kaip ten dirbo ir kieno rankos buvo pūslostos, nerąšo. Aš gi prisimenu, kai į Kazachstaną ir kitas panašias sritis sovietai prievartai vežė tautiečius iš Lietuvos. Buvo taip išvežta mano pažįstama Kimčių šeima iš Sedos valsčiaus. Jų kraują buvo aplaistytą Sibiro žeme. Apie jų delnų pūsles nėra ko kalbėti. Duktė Onutė bandė grįžti Lietuvon, bet bėgdama nuo kontrolės, šoko iš traukinio ir neteko vienos kojos. Nors ir su kriukiais, vėl buvo išvežta Sibiran.

"GK" rašo apie užsienio lietuvių, ypač apie komunistų menkiausias pajūdėjimas. Kodėl jis nerąšo apie Sibirian ištremtus lietuvių, kaip jie tenai gyvena? Apie užsienio lietuvių mes geriau žinom nei "GK", bet pasigendama žinių apie Sibiro tremtinius. H. Viluckis

ŠYPSENOS

Panašios žmonos Plėšikas sulaiko praeivį ir sako:

— Pinigai ar gyvybė: Persigandęs keleivis sudeka rankas, lyg melsdamasis, ir prašo:

— Meldžiu jus, visais šventais prisiekiu! Jeigu aš grįšiu į namus be pinigų, iki karsto lentos žmona neduos man ramybės.

— Man labai gaila, — skėsteli rankomis plėšikas, — bet mano žmonos charakteris toks pat, kaip ir jūsiškės.

Parduotuvėje

Pirkėjas: — Jūsų parduotuvėje vakar pirkau apsiaustą, o šiandien jis per siulę plyšo...

— Žiūrėk tik, kaip stipriai mūsų firma prisluva sagas! Parinko Pr. Alš.

Pajieškojimas

Pietų Amerikoje gyvenęs lietuvis jiesko prasilavinusios ir rimtos gyvenimo draugės lietuvaits. Pateidauja vidutinio ūgio, 50-60 mt. amžiaus. Rašyti "T. Žiburiu" administracijai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. LITUANO.

ISIDEMETINAS IŠRADIMAS

Geriausias Amerikoje ir Europoje "JIB Haarplege-Lotion" preparatas sulauko plaukų slinkimo, naikinimo pleiskanų, pašalinimo niežėjimo, plaukų skilimo, stiprina plaukų šaknis, padeda atgausti natūralių plaukų spalvą. JIB vartodami nebusite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoje. JIB Medicine Lq. 8 uncijos 16 savaičių \$6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

Sovietų Sąjungos santykiai su Amerika

(Atkelta iš 1-mo psl.)

demokratas J. F. Kennedys. Kompartijai nepatiko respublikininko R. Niksono agresyvi nuotaika Sovietų Sąjungos atžvilgiu, jo antikomunistiškumas, ryšiai su senatoriaus McCarthy idėjomis.

Rinkiminio vajaus įkarštyje prez. D. Eisenhowerio respublikininkų vyriausybė paprašė Sovietų Sąjungą gražinti numušto "U-2" lėktuvo pilotą F. G. Powers. Tai buvo aiškus diplomatinis bandymas sustiprinti R. Niksono kortas rinkimuose. Lėktuvo F. G. Powers grįžimas rinkėjams būtų leidęs manyti, kad respublikininkas R. Niksonas turi daugiau galimybių už demokratą J. F. Kennedį pašalinti nesutarimus su N. Chruščiovu. Pastarąjį netgi aplankė Maskvoje ir R. Niksono viceprezidentu pasirinktas H. C. Lodge. N. Chruščiovui jis patarė nekreipti dėmesio į R. Niksono kalbas rinkiminiam vajuje bei jo politinius pareiškimus. Tapęs JAV prezidentu, R. Niksonas stengsis išsaugoti dabartinis Vašingtono santykius su Maskva ar gal net bandys juos gerinti. N. Chruščiovas nepatikėjo H. C. Lodge atvežtomis vilionėmis ir įtikino politbiuro narius lakūno F. G. Powers nepaleisti prieš rinkimus. Jis buvo paleistas, kad prezidentu taptų J. F. Kennedys. N. Chruščiovas tiki, kad šis jo sprendimas padėjo J. F. Kennedžiui, rinkimus laimėjusiam tik apie 200.000 balsų dauguma.

Sustitikimas Vienoje

N. Chruščiovas vienintelį susitikimą su prez. J. F. Kennedžiu turėjo 1961 m. vasarą Vienoje. Pirmiausia jam į akis krito prez. J. F. Kennedžio politinis lankstumas, tvirta ranka užsienio politikoje, noras pašalinti karo grėsmę, kuriai nebuvo abejingas ir pats N. Chruščiovas. Prez. J. F. Kennedys norėjo pasirašyti sutartį, abu kraštus įpareigojančią laikytis taikaus sam-

būvio principų. Tokiu sambūviu jis betgi laikė anuometinių pasaulio politinių sistemų užšaldymą jų esamos ribose. N. Chruščiovas sakosi tokio pasiūlymo negalėjęs priimti, nes jis valstybėms nebūtų leidęs keisti santvarkos pačių gyventojų nuožiūra. Jam, kaip komunistui, aišku, rūpėjo komunistinės imperijos plėtimas santvarkos pakeitimu kaikiuriose valstybėse.

Pažanga N. Chruščiovas laiko 1963 m. rugpjūčio 5 d. Maskvoj pasirašytą sutartį, kuri abiem valstybėm uždraudė atominių ginklų bandymus ore, ant žemės ir po vandeniu, bet amerikiečių pageidavimu leido tokius ginklus bandyti urvuose po žeme. N. Chruščiovas pabrėžia, kad jis sutikty su sovietų kariuomenės sumažinimu, jos dalinių atitaukimu iš užsienio kraštų. Jis pažeria karčių priekaištų jį nuvertusiam oratoriui (L. Brežnevui), skelbiančiam priešingas idėjas ir siunčiančiam kariuomenę užsienin. Čia, atrodo, aiškiai turima galvoje Cekoslovakijos invazija.

Kadangi ir JAV, ir Sovietų Sąjunga dabar turi pakankamai atominių ginklų karui, kuriame nebūtų didesnio skirtumo tarp laimėtojo ir pralaimėtojo, N. Chruščiovas pilnai pritaria tarptautinei karinių bazių ir ypač aerodromų inspekcijai. Jis siūlo nepuolimo ir inspekcijos abipusę sutartį Atlanto ir Varšuvos sąjungoms. Tiems, kurie nenorėtų išleisti vakariečių inspektorių dėl baimės, kad jie gali patirti karines paslaptis, N. Chruščiovas primena, kad tokias pačias galimybes turėtų ir komunistų inspektoriai Atlanto Sąjungos kraštuose. Karinis špionąžas buvo ir bus, tad jo nereikia baimintis. Be to, jam esąs gerai žinomas sovietų nesugebėjimas išsaugoti karines paslaptis. Pasak N. Chruščiovo, amerikiečiai ir britai vistiek žino sovietų karinių pajėgų dydį bei jų sudėtį. V. Kst.

DELHI, ONTARIO

(Atkelta iš 5-to puslapio)

tė ir Vincas Treigiai, turėdami 170 svečių, kurių tarpe geras trečdalis buvo lietuviai. Visiems vadovavo M. Norkus. Ponia Verutė yra gimusi JAV-se, o Vincas augo derlinguose Suvalkijos laukuose, yra buvęs Lietuvos kariuomenės savanoriu, baigęs felčerų mokyklą. Aukso žiedus sumainė dar labai jauni 1924 m. Lietuvoje. Atvykę į Kanadą vieni pirmųjų pradėjo šioj apylinkėj auginti tabaką. Darbštumo ir sumanumo dėka gražiai prasiųveno. Turi plačius ryšius su angliškąja visuomene, priklauso įvairiems miestelio komite-

tams, yra nuosirdus Bendruomenės ir parapijos rėmėjas. Daugeliui po karo padėjo atvykti į Kanadą. Prieš kelerius metus buvo išrinkti tų metų pavyzdzingais miestelio gyventojais. Jų padėkos Mišios su specialiu palaiminimu buvo geg. 5 d. P. p. Treigiams ir visiems suakutavininkams ilgiausią ir laimingiausią metų!

PAGRAZINTA SALE. Gegužės 23 d. Durham miestelio dirbtuvėse nupirktą parapijos salei 14 naujų stalų ir 30 kėdžių. Dabar visi stalai ir visos kėdės bus vienos spalvos ir rūšies. Netrukus bus pagerintas parapijos šventovės apšvietimas. Kor.

Frank Barauskas Ltd.
REALTOR
3828 Bloor Street West,
Islington, Ontario
231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiešio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.
Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

INSURANCE

W. G. Drescher Insurance ir Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 • 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

• — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU — •
• — NEMOKAMAS PRISTATYMAS — •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. TREČIADIENIAIS uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerčiniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Ysz Ziggys
fantastic foods

Buvusios
firmos
"Tip-Top Meats"

Europietiškos mėsos ir skanėstai
sekančiose krautuvėse visuomet
gaunami pigesnėmis kainomis
("BUDGET PRICE SPECIALS"):

Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •
Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •
Bramalea City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville
(2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper
Paradise) •
Ir šiose LOBLAWS krautuvėse:
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •
Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •
2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •
1040 Princess St., Kingston •
1727 Bloor St. West (oriųs Keele požeminio traukinio stotį) •

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

• Prieš perkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas.
• Garantuotas sutaupymas.
Visas pelnas skiriamas "Vyčio" ir "Aušros" sporto klubams
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime parodomųjų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Saziniginai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ISTAIGA Baltic Exporting Co. TORONTO, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

TORONTONT

Sv. Jono Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— Šį sekmadienį pamaldose prisimenami sibiriniai trėmimai.

— Naujosios klebonijos vidaus įrengimų darbai vykdomi visu spar-tumu: šio mėnesio pabaigoje klebo-nija bus baigta įrengti. Naujasias klebonijos adresas: 494 Isabella Ave., Mississauga, Ont.

— Sekmadienį pamaldos Anapi-ly, nežūrint prasidėjusios vasaros, yra gana gausiai lankomos.

— Anapilio autoaikštė rengiama asfaltavimui. Sutartis jau pasirašyta ir poros savaitę lauktartapyje tu-rėsime išasfaltuotus privažiavimo ke-lius ir didžiąją aikštę.

— Oficialus atsisveikinimas su se-nąja Sv. Jono Kr. šventove įvyks birželio 23, sekmadienį, 11 v. pamal-dų metu. Oficiali parapijos įsikū-rimo iškilmė naujojoje Anapilio vie-tovėje nukeliama į rugsėjo 21 d. Tam tikslui rezervuota Anapilio di-džioji salė.

— Praėjusią savaitę liet. kapinė-se palaidotas a.a. Edmundas Petravičius, šią savaitę: a.a. Verbieckienė iš Hamiltono ir a.a. B. Miškinis iš Nia-gara Falls.

— Sv. Jono liet. kat. moterų dr-jos susirinkimas — šį sekmadienį po 11 val. pamaldų par. salėje. Šis susirinkimas bus paskutinis senose patalpose, o kartu ir prieš vasaros atostogas.

— Iš šios parapijos į lietuvių pa-viljoną "Vilnius" talką įsijungs Sv. Jono Kr. kat. moterys ir Anapilio moterų būrelis — talkins dvi die-nas.

— Pamaldos: šį šeštadienį 8 v.r. A. J. Vanagų intencija, sekmadie-nį 10 v. už a.a. Barborą Rudvalie-nę, 11 v. už a.a. Mečį Senkevičių; Anapilyje už a.a. Anelę Gudaiteinę; Springhurst 3 v.p.p. už a.a. Juozą Simonaitį.

A. a. Edmundas Petravičius, apie 20 m. amžiaus, tragiškomis aplinkybėmis atsisakė su šiuo pasauliu birželio 4 d. Palaidotas lietuvių kapinėse birželio 7 d.

Nuosavame viešbutyje New-port/Mississaugoje birželio 8 d. atšventė sidabrinę vedybinio gy-vavimo sukaktį Elena ir Osvaldas Delkai, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių ir kitataučių bi-čiulių.

VIENINTELĖ KANADOS VAL-DZIOS REGISTRUOTA NATŪRA-LAUS GYDYMO SVEIKATOS KLI-NIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji jūdėsiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalės Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir vir-tuvė II augšte pigia kaina. Telefonas 921-8655.

PARDUODAMAS 1972 m. automobi-lis Montego MX. 302 V8 motoras; automatiniai — vairavimas, stabdžiai ir langai; yra radijas; 23,000 mylių. Kaina \$2,900. Skambinti tel. 1-895-1786, Newmarket, Ont.

ISNUOMOJAMAS antrame augšte dviejų kambarių butas Bloor - Win-dermere rajone. Geras susisiekimas. Pageldijama moteris. Skambinti iki 6 v.v. tel. 762-3838, po to 762-9069.

SPRINGHURSTE netoli Gerojo Ga-nytojo stovyklavietės išnuomojamas vasarnamis ir mažas namukas prie pat ežero. Skambinti 531-5982.

ATLIEKU VISUS NAMŲ DAŽYMO DARBUS — išorėje ir viduje. Lietu-viams pigesnė kaina. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 535-2581 (klausti Joe).

JONAS BANYLIS atlieka visus sta-tybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

MORTGIČIAI
Turime pirmųjų ir antrųjų mortgi-čių gerom nuosavybėm. Norintieji saugiai investuoti pinigų, skambi- kite VALTERIUI DRESERIUI 233-3334 Toronto. Frank Barauskas Limited, Realtor & Mortgage Broker.

Elektros rangovas
Atom Electric Co.
Atlieku visus elektros įrengimo darbus • 328 DUPONT ST. • Tel. 923-7194 • NAMU 766-8372
Savininkas A. ČEPONIS

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
Telefonas 762-4252
Ivairaus stiliaus sušukavimai,
pusmetiniai, dažymas, peru-
kai ir t.t. Priėmamos kainos.

"Gintaras" kviečia visus birželio 19,

trečiądienį, ateiti į Prisikėlimo salėje rengiamą

"Laimingos kelionės"

vakara

gintariečiams,
išvykstantiems
gastrolių į

Vakarų Kanadą ir Lietuvių Dieną Winnipege.

• 7 v.v. — kokteiliai • 8 v.v. — koncertas

• 9-11 v.v. — pobūvis

lėjimas — auka.

"Gintaro" tėvų komitetas

Automobilių išskyla

į gegužinę **prie LONDONO**

birželio 15, šeštadienį

- Išvykstate 8 v. r. iš Anapilio autoaikštės
- Dalyvauti kviečiame jaunimą su automobiliais
- Bus įdomi kelionė, linksma programa

Rengėjai

A+A

EDMUNDUI PETRAVIČIUI

tragiškai žuvus, jo tėvams, sesutei GINAI,

močiutei, p. p. DAUNIAMS Otavoje, giminėms

bei artimiesiems nuoširdžių užuojautą reiškia —

Trane Co. lietuviai bendradarbiai

A+A

ANTANINAI REMEIKIENEI

mirus, dukroms SKOLASTIKAI REMEIKATEI ir

ELENAI KERBELIENEI bei jos šeimai reiškia me

gilią užuojautą —

A. ir P. Kerberiai

B. ir A. Šalkai

S. ir B. Marijošiai

T. ir Z. Zaleckiai

A+A

ANTANUI ADOMAVIČIUI

mirus, jo žmoną MORTĄ ir dukterį DANUTĘ

liūdesio valandose giliai užjaučia —

K. J. Ališauskai

O. J. Juodikai

A. A. Tamošaičiai

Aplankykite "VILNIAUS" paviljoną!

Nuo birželio 22 d. iki liepos 1 d. Toronto vyks Karavanas — kultūrinis tautybių festivalis. Lietuvių paviljonas "Vilnius" bus įrengtas Lietuvių Namuose. Įėjimui bus reikalingi Karavano pasai, kurie nuo birželio 15 d. kainuoja \$4.

"Vilniaus" paviljono rengėja KLB Toronto apylinkės valdyba sutiko įrengti didelę turgaus aikštę, vaizduojančią Vilniaus senamiestį. Sienų dydžio vaizdai puoš salę. Matysime katedrą, Gedimino pilį, įvairias gatves, krautuvėles, rankdarbius. Skersai aikštės veiks kavinė-alė, kurioje galėsime gauti cepelinų, koldūnų, vynietinių ir kt. O gerti gausite pieno šampano, krupniko, alaus. Baro viduje išgirsite jaunus laudies dainininkus, kurie pasirodė jaunimo ka-

"The Carling Community Arts Foundation" nuo 1973 m. gruodžio iki š.m. birželio 1 d. finansai parėmė 220 daugiakultūrių projektų. Vien praėjusį gegužės mėnesį 140 grupių gavo paramą apie \$175.000. Per visą tą laikotarpį minėtasis fondas išmokojo apie \$250.000 įvairiom etnokultūrinėm grupėm visoje Kanadoje. Iš lietuvių gavo šios grupės: lietuvių vaikų kvartetą "Aušra" Windsor \$450, tautinių šokių grupę "Gyvataras" Hamilton \$1000, dramos grupę "Aukuras" Hamilton \$1600, Londono "Baltija" \$1000, Toronto "Gintaras" \$2000, Toronto Maironio mokyklą \$2000, Hamiltono "Aidas" \$1250. Tai lėšos iš garsiosios Carlingo alaus daryklos, kurioje dirba ir nemažai lietuvių.

Serga Agota Augaitienė, esanti senelių prieglaudoje Stayne-rio miestelyje. Ji yra apie 90 m. amžiaus.

"The Globe a. Mail" birželio 1 d. nr. buvo išspausdintas skel-bimas apie kilimų parodą dailininkės Joanna Stanizkės Merton galerijoje. Kadangi pavadė lietuviška, buvo pasiteirauta ga-lerijoj apie dailininkę. Ten paaiškinta, kad ši dailininkė yra lenkų tautybės iš Vankuverio. Ar jos vytras lietuvis, galerija neturi žinių.

Lietuvių savaitės Otavoje atidarymo iškilmėje koncertuoja Montrelio "Gintaro" birbynininkai

Nuotr. I. Gabalio

Sv. Mykolo gimnazijos XIII skyrių baigusiuji išleistuvės įvyko birželio 1 d. Iš 150 moki-nių 7 buvo lietuviai: Linas Če-pas, Andrius Gaputis, Vidas Kiš-kūnas, Vytautas Pacevičius, Andy Rasiulis, Raimundas Paškaus-kas, Ramūnas Saplys. Gavusių labai gerus pažymius (daugiau kaip 80%) tarpe buvo Ramūnas Saplys. Jis gavo ir stipendiją "Ontario Scholarship Award". Petras Vaitkus, Sv. Mykolo gim-nazijos mokinys, baigęs XII sky-rių, gavo I premiją iš matemati-kos. Premija buvo skiriam vi-sos S. Amerikos mastu.

"Bloor West Villager" (vieti-nio pobūdžio mėnraštis) š. m. birželio mėnesio laidoje (25 nr.) išspausdino ilgoką Pranio Alšė-no rašinį "Bread — The Lithu-nian Stuff of Life". Jame auto-rius atpasakoja, kaip Lietuvoje buvo gaminama duona, pri-mena su ja susijusius papro-čius ir neigiamą bolševikų oku-pacijos įtaką tradiciniams lietu-vių papročiams.

P A D E K A

Mano studijų (Humber College of Applied Arts and Technology) sėk-mingo baigimo proga mane aplan-kė giminės ir draugai. Už apsilankymą, linkėjimus bei gražias dovanas nuo-širdžiai dėkoju: M. Adomaičiui, P. Adomaičiui, L. ir I. Adomavičiams, O. Adomavičienėi, D. ir E. Blyskiams, L. ir L. Baumgardams, A. ir L. Dūdoms, A. ir V. Keršiams, J. ir J. Kriščiūnams, M. Liegienėi, J. ir K. Liutkams, E. Mačionienėi, G. Mačio-nytei, L. Mačionytei, L. ir V. Mačio-niams, St. Pačiūniui, N. Popoff, H. ir R. Simonavičiams, A. ir M. Statule-vičiams, A. ir St. Stukiams, B. ir Z. Šėpanavičiams, A. ir A. Totorai-čiams, D. Tychie, V. Vaidotui, Č. ir J. Valiukams, A. ir I. Zemačiams. Ypatingai dėkoju p. St. Stukienei už skelbi-mą, p. K. Liutkui už pasakytą kalbą, p. L. Mačionienėi už gražias gėles ir žmonai Anelėi už skaniai paruoštas vaišes. Ačiū!

Paulius Adomaitis

Rengėjai

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL QUE., H4E 2A3. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas	6.0% Asmenines
Taupomasis s-tas	8.25% Nekiln. turto
Term. ind. 1 m.	8.75% Čekių kredito
Term. ind. 2 m.	9.0%
Term. ind. 3 m.	9.25%
Investacinės nuo	10.5% iki 12%
Douda nemokamą gyvybės apdrau-	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa-vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.